

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53. No. 203.
1938. szeptember 13., kedd.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietară: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periodice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

Királyi szavak:

„Az ország alaprétegének a lelkét és szükségleteit tüzetesen vizsgálva, a valódi román lényeket vizsgálod és érted meg. És milyen elapadhatatlan lelki kincseket gyűjthetsz ezzel az érintkezéssel.

Más földművest ismertem meg így, mint a könyvek parasztját. Olyan parasztot, amelyet csak a tanító és az ujonckiképző tiszt láthat meg igaz valójában“.

Beszélt a német vezér

Hitler hivatalosan a Birodalom védelme alá helyezte a szudétanémeteket

Nürnbergi beszédében bejelentette: Ha a szudétanémetek nem tudják jogukat kiharcolni, Németország vívja ki számukra azokat. — A birodalmi vezér ragaszkodik a szudétanémetek korlátlan önrendelkezési jogához és ennek védelmében kész viselni minden következményt

A nemzeti szocializmus elleni összeesküvéssel vádolta meg a demokráciát, a nemzetközi kapitalizmust és a bolsevizmust

Hitler döntő jelentőségű beszéde, amelyet a nürnbergi pártnapok megkezdése óta feszült érdeklődéssel várt az egész világ, középeurópai időszámítás szerint este 7, romániai időszámítás szerint este 8 órakor elhangzott a nürnbergi kongresszusi csarnokból. Ezt a beszédet hétőn dében tudvalevőleg megelőzte az angol kormány nagyonosságu minisztertanácsa, amelyen, — amint azt a külföldi távirati ügynökségek jelentették — „minden eshetőséget“ megvitattak. A tüfeszített európai légkörben nem volt kétséges az, hogy a háború és béke kérdésében döntő jelentőséggel estek latba azon szavak, melyeket a német birodalom vezére és kancellária Nürnbergben elmondott.

Hitler hétfő esti beszéde után azok a problémák, amelyek a szudétanémetek helyzetével kapcsolatban felmerültek, lényegükben nem jutottak új beállításba, viszont tény az, hogy Németország szerepe és követendő magatartása sokkal világosabban áll a világ előtt, mint eddig. A birodalmi vezér ugyanis félreérthetetlen módon kijelentette azt, hogy abban az esetben, ha a szudétanémetek nem tudják jogukat kiharcolni, ezeket a német birodalom szerzi meg számukra.

Kijelentette Hitler azt is, hogy a tárgyalások lefolytatása a csehszlovák kormánynak és a szudétanémetek képviselőinek a dolga. Németországnak viszont az a feladata, hogy arra ügyeljen: a jogból ne legyen jogtalanság. Hangsúlyozottan beszélt Hitler a szudétanémet nép önrendelkezési jogáról, példátlan éles módon támadta Csehszlovákiát, a csehszlovák államiérilakat, a nyugati demokráciákat és intő hangon kijelentette, hogy Németország a jelenlegi helyzetet nem tűri tovább.

Mindezekből nyilvánvalóvá válik, hogy Hitler egyrészt nem állja utját a további tanácskozásoknak, másrészt pedig szavaiból azt is sejteni lehet, mivel a szudétanémetek önrendelkezési jogát ismételt és hangsúlyozottan emítette, hogy a nemzetközi politika homlokterébe kívánja állítani a népszavazás tervét. Az európai légkör tehát még továbbra is feszült marad és a nemzetközi politika összes tényezői minden erőfeszítéssel a közelj napokra előre láthatólag arra irányul majd — amint erre az éjszaka folyamán érkezett jelentésekből következtetni lehet — hogy az új helyzetben is megőrizték, tartóssá tegyék azt, aminek szükségességét egyébként nürnbergi beszédében Hitler is hangoztatta: az európai békét.

A nemzeti szocializmus útja

Hitler birodalmi vezér és kancellár beszédét a német birodalmi adóállomásokon kívül a jugoszláv, az olasz, a magyar, a litván rádiók, valamint az északamerikai, a kanadai, az uruguayi állomások és egy nemzeti spanyol állomás is közvetítették. A kongresszusi kiküldöttek zeneszó mellett történt bevonulása után felhangzott a „Nürnbergi mesterdalnokok“ nyitánya, majd pedig Hitler lépett a mikrofonhoz. Beszéde bevezető részében a 15 évvel ezelőtti 1923. szeptember második nürnbergi pártnapról beszélt. Utalt arra, hogy ekkor tüntek fel a német politikai életben először a német nemzeti szocialista párt szervezetei. Ismertette a párt keletkezésének és az akkori német államban elfoglalt helyzetének történetét, valamint azokat az üldözéseket, amelyeket a nemzeti szocializmus annakidején átélt.

— A nemzeti szocialisták üldözésére, — mondotta Hitler, — különösen jól emlékeznek az ausztriai néptársak, akik csak a közelmúltban szabadultak meg csektől az üldözésektől.

Ma a világban ugyanaz történik, ami annakidején belföldön: üldözik a nemzeti szocializmust.

Ellenségei pedig világszerte ugyanazok, a kik akkor voltak. Az első nürnbergi pártnap óta 15 esztendő telt el és az a szervezet, amely akkor itt mint politikai tényező első ízben megjelent, ma a német népet és a német birodalmat képviseli. Ez a szervezet az elmúlt hat év alatt csodát művelt: a német népből harcoló nemzetet teremtett és az akkori zászlók, amelyek egy párt zászlai voltak, ma 75 millió német ember lobogóját jelentik. Hét napja egész Németország menetel ezen a városban át bizonyoságot téve az igazi birodalmi és az igazi népi egységről. Az akkori nézők ma szintén nemzeti szocialisták. Amikor a hatalmat átvettük,

1933-ban valósággal megmentettük a német népet.

A munkanélkülieknek munkát adtunk és fel emeltük a középosztályt, a parasztokat, az értelmiséget. Ha egy mozgalomnak ilyen súlyos

problémát kell megoldania, akkor annak meg kell szerveznie a tényleges népi egységet. Ennek a megszervezésnek sikerétől függött minden. Megteremtettük az egységet a fizikai és szellemi munkás, a politika és gazdaság, valamint a vezetés között.

Ha ma még mindig azt kérdik tőlünk, hogy miért üldözi a nemzeti szocializmus oly fanatikusán a zsidóságot, feleletem röviden ez: mert a nemzeti szocializmus tényleges népközösséget akar.

Ebben az államban mindenkinek tudnia kell...

Csak akkor lehet erkölcsi alapja a vezetésnek, ha a vezetés ténylegesen a német nép sorából kerül ki. Mi szocialisták vagyunk és mint ilyenek nem tűrhetjük meg, hogy a népet idegen faj zsákmányolja ki. Tudjuk, hogy nagy feladatok előtt állunk és ezeket a feladatokat csak fegyverrel és elhatározottsággal lehet megoldani. A vezetőknek tekintélyre van szükségük. Ez az autoritativ vezetés egy önzetes

Kalmár József Electro-technikai vállalat, Rádiók

Sir. Bratiana u 1. Tel. 11-10.

legmodernebb hálózati és telepes gépek, hangszórók, ac-cumulátorok, csere és javítás, csillárak és electromotorok, kerékpárok, Aladdin petróleumlámpák és főzők. — Nagy választék. — Szolid árak. — Pontos kiszolgálás.

nép számára csak akkor viselhető el, ha a vezetőket a saját fajtájából, társadalmi osztályra való tekintet nélkül választják ki.

Ebben az államban mindenkinek tudnia kell azt, hogy a legszegényebb gyermek is elérheti egykor a legmagasabb helyet.

Csak ily módon valósítható meg az, hogy a vezetés és a nép között ellentét ne legyen, mert a nép tudja, hogy mindenki, aki vezet, a saját husa és vére. Ugyanakkor, amikor tudatában van annak, hogy megfelelő szellemi képességgel a legszegényebb gyermek is vezető lehet, tudatában kell lennie annak is, hogy idegenek számára soha és semmilyen töké sem nyithatja meg a felfelé vezető utat.

— Első feladatunk, — folytatta Hitler, — megteremtteni az igazi népközösséget. Nekem és munkatársaimnak sikerült levezetnünk azt

a politikai feszültséget, amely rabszolgaságra kényszerítette a német népet. A német népközösség nem elméleti megjelölési forma, ez a szervezet él és látható. Első eset a német történelemben, hogy egy politikai párt nem egy érdekes csoportot, hanem mindenki érdekét képviseli. Eppen ennek következtében

ennek a pártnak vezetői nyulhatnak népszerűtlen eszközökhöz is,

ha azokat az egész német nép érdekében szükségesnek látja. Mi minden évben nyugodtan léphetünk a német nép elé. Azt, hogy munkánkat a német nép helyesli, április 10-én a népszavazás alkalmával erősítette meg. (Éljenzés) A nép hozzájárult ahhoz a berendezkedéshez, amely számára hasznos jelent és a birodalom nagyságához, gazdagságához, jólétéhez vezet.

Heves kirohanás a demokráciák és a bolsevizmus „összeesküvése” ellen

— Most külföldön folyik a nemzeti szocializmus üldözése. Egységes arcvonal küzd ellene. Az arany-kapitalizmus, a demokrácia a marxizmussal halad egy vonalon. Ugyanez az összeesküvés ellenünk külföldön, mint amely annakidején beföldön volt. Leszögezem, hogy a polgári és nemzeti demokrácia, valamint a marxizmus egységes frontba tömörül ellenünk.

A demokráciák azt állítják, hogy ők jelentik az igazi népképviselést és a tekintélyállamokban diktatura uralkodik. Hangsúlyoznom kell ezzel szemben, hogy csak két állam van, amelynek kormányzata mögött a nép 99 százaléka sorakozik (Hitler itt Németországra és Olaszországra célzott.) Ami a többi államokat illeti, ott a demokrácia sajtó és a pénz segítségével történő becsapás meghamisítja a közvéleményt. Különös az, hogy a demokráciák a bolsevista államformát támogatják és az ugynevezett igazi demokráciák, egyes országokat diktatorikusoknak minősítenek, másokat pedig, ahol a vezetőket halomra lövik agyon, demokrácia államoknak minősítik.

És a demokráciák között tisztfeletbeli helyet foglal el a világ legrémesebb tiránusa. A bolsevizmus szövetségese a kapitalista demokráciának.

Az a demokrácia, amely nemzeti szocialista, vagy fasiszta pártnapot, a tiranizmus megnyilvánulásának könyvel el, a demokrácia győzelmeént kezeli a kommunizmust. Így harcolnak ezek az államok a kis népek szabadságáért és nem riadtak vissza attól, hogy egy 75 millió néptől a legprimitívebb jogokat megvonják. Elvették ezeket a jogokat akkor, amikor Németországot még nem a nemzeti szocialisták vezették, hanem ez az állam szociáldemokrata uralom alatt állott. Később pedig, amikor jogainkat önként megszereztük, sajnálkozva azt

mondták, hogy az eredményeket tárgyalásokkal is el lehetett volna érni.

Tiltakoznak szentnek nevezett szerződéseik felbontása ellen, ugyanakkor pedig egész kontinensek bennszülötteit uralkodják. Ha pedig Németország beszél gyarmati követelésekről, akkor azt mondják, hogy azokat nem lehet teljesíteni, mert meg kell védeni a bennszülötteket, de nem átallják ugyanakkor a saját gyarmataikon a bennszülötteket repülőgépekről bombázni, hogy azok tovább tűrjék az idegen uralkodást.

Ezek persze civilizatorikus bombák, amelyek lényegesen különböznek azoktól, amelyeket Olaszország Abessziniában használt. (Derűtség.) Tiltakoznak az olasz és német zsidóellenes intézkedések ellen, de nem fogadnak be zsidókat. Segítség tehát nem, de morálprédikáció igen.

— Ugyanazokat az erőket találjuk tehát egyesülve külföldön, amelyek valamikor beföldön küzdöttek ellenünk. Én nyíltan bevallom: elviselhetőbbnek tartom, hogy szidjon valaki, aki már nem tud kihasználni, minthogy valaki kihasználjon és ezért megdicsérjen. (Éljenzés.) Minket most szidnak, de hála Istennek, sikerül elkerülnünk a kizsákmányolást.

Az előző német kormányzat utolsó birodalmat 15 éven át elnyomták, holott az demokratikus állam volt.

„El vagyunk határozva...!”

Hitler ezután tért át a csehszlovákiai helyzetre.

— Az elnyomtatás elviselhetetlen. És elviselhetetlen az, hogy ahol a német nép egy töredéke él ott azt elnyomják. Nekünk azonban kötelességünk ebben az ügyben részt venni, ezzel a kérdéssel törődni akkor, amikor három és fél millió német sorsáról van szó.

Ez a kérdés nem lehet közömbös a számunkra. Ezért most kijelentem, hogyha nem tudják megszerezni önként a maguk számára a jogokat, akkor azokat általunk fogják megvalósítani. Véget kell vetni a jelenlegi helyzetnek.

Február 22-én kijelentettem, hogy a német birodalom nem tűri tovább a szudetanémetek elnyomását. Ez nem frázis, vegyék ezt tudomásul a külföldi államférfiak.

— A nemzeti szocialista állam nehéz nemzeti áldozatokat hozott az európai béke érdekében. Egyszer és mindenkorra elvetettük a reváns gondolatát. Franciaország a világháború után Elzász és Lotharingiát elvette tőlünk. Strasbourg sokat jelent a mi számunkra, de lemondunk róla, nem követeltük vissza Elzász és Lotharingiát az európai béke érdekében. Senki sem kényszeríthetett volna arra minket, hogy önként lemondjunk erről, ha nem akartuk volna megtenni. De mi

lemondunk a revansról, mert be akartuk fejezni az örök harcot Franciaországgal.

Ugyanilyen kijelentéseket tettünk a többi határokra vonatkozóan is és a nemzeti szocializmus ezt felelőssége teljes tudatában tette, mert szolgálni akarta a nemzetek közötti kibékülés útját. Lengyelországgal szerződést kötöttünk, amikor láttuk, hogy ennek egy nagy államférfia hajlandó erre és ez a szerződés többet ér, mint az összes

geni beszédek. Németország békés szándékait hangoztatta és határait változtatásoknak nyíltította. Ezt az önként megkötött korlátozást egyesek a gyengeség jelének hitték. Egy tévedést kell tehát most helyreállítanom. Azt hiszem, hogy többet használok az európai békének, ha nyíltan kifejezem álláspontomat.

— El vagyunk határozva arra, hogy ne legyünk közömbösek a három és fél millió szudetanémet ügyében. Megértjük, ha Franciaországnak és Angliának vannak érdekei és ezeket az érdekeket meg akarják védeni. Vannak azonban német érdekek is, amelyeket mi vagyunk hivatottak megvédeni minden körülmények között. Emlékeztetem a francia és angol államférfiakat 1933-ban elmondott beszédemre, amelyben hangsúlyoztam, hogy a német kérdésekben vannak utak, amelyek nyíltan meg vannak vonva minden veszélyt magamra vállalok, hogy azokat kövessem. Egyetlen európai állam sem hozott nagyobb áldozatokat a békéért, mint Németország, de mindennek van határa. A nemzeti szocialista államot ne téveszték össze Bethmann-Holweg Németországával. Ha ezt most mondom, azért teszem, mert felül kell vizsgálnunk bizonyos dolgokat.

HITLER VEZÉRKANCELLÁR

— Tavaly egy másik demokrácia állam lapjában történt egy másik hazugság, amikor azt állították, hogy huszezer német katona szállt ki Marokkóba és azt remélték, hogy ezzel kirobbantják a háborút. Elegendő volt egy rövid nyilatkozat, hogy rávilágítsunk ennek a hírnek valótlan-ságára. Most pedig egy másik nagyhatalom követét biztosítottuk arról, hogy nem igaz az, hogy be akartunk vonulni Csehszlovákiába. Ugyanezt Prágával is közöltük. Prága azonban tovább terjesztette a rémhírt, mert szükségük volt rá. Ki kell jelentenem, hogy a békelettszámon kívül egyetlen katonát sem vonultattunk be abban az időben. Nem indítottunk csapatokat a cseh határ felé és határozott parancsot adtam ki, hogy még a látogatást is kerülni kell annak, hogy mi pressziót akarunk gyakorolni. Csehszlovákia azonban egész Európát mozgósította mert katonai nyomás alatt akarta a választásokat megtartani. Nem ismert

Korlátlan felelősséggel állítjuk, hogy a „Kis primadonna” Shirley Temple

korlátlan vidámságot, korlátlan szórakozást, korlátlan humort szállít a közönségnek. Randolph Scott — Gloria Stuart — Summer-ville Slim pompás zenés vígjáték!

CORSO Slágermozgó!

Premier ma!
5, 7, 15 és 9.30.

Tel.: 2065
Színes pótkép, hirdető.

RÓKÁK MINDEN SZINBEN NAGY VÁLASZTEKBAK

SZŐRMÉK, BUNDÁK

utolsó divat szerint, feltűnő olcsó árban

ANTALFFY szücsmesternél színbáz mögött

Külön női kalap osztály.

„MATUZ“-féle csillárok kizárólagos eladási helye, eredeti gyári áraikon. Szeptember hónapban minden csillárhoz INGYEN adunk valódi „TUNGSRAM“ égőket. SZABÓ ALBERT
 A csillárok díjmentes felszereléséről is gondoskodunk. üveg és porcellán nagyáruháza.
 Továbbá készpénz árak mellett 6 havi részletre kiszolgálunk.

skrupulust, hogy megriassza a közvéleményt és felidézze egy véres háború rémképét. Azt hirsztelték, hogy Németország Anglia közbelépésére tekintett el a háborútól.

— Szükségesnek tartottam a konzekvenciák levonását. Én nemzeti szocialista vagyok és ahhoz szoktam hozzá, hogy minden támadónak haladéktalanul visszatüske. Május 28-án súlyos rendszabályokat határoztam el.

Bevonultattam a légi haderőt és megkezdtük a nyugati határ erődítményeinek kiépítését. Ez

a munka most befejezéshez közeledik és biztosítja határaink védelmét. Jelenleg 278 ezer munkás dolgozik ezeken az erődítményeken, 48 ezer ember a mellék munkálatokon, rajtuk kívül pedig még százezer munkaszolgálatos és foglalkoztatást nyernek az utászok és a gyalogság. Ma 17 ezer beton mű biztosítja nyugati határaink védelmét. Emögött 50 kilométer mélységben védelmi vonal van, amely mögött pedig ott áll az egész német nép fegyverben. Ezt a rendkívüli erőfeszítést azért tettük meg, hogy a békét megvédjük.

„Önrendelkezési jogot a szudeta-németeknek!”

— Adják meg ezért az önrendelkezési jogot a szudeta-németeknek. Ha a többi állam ezt megakadályozza, a következményekért nem Németország a felelős. A csehszlovák kormánynak az a dolga, hogy egyezséget kössön a szudeta-németek hivatott képviselőivel. A mi dolgunk pedig az, hogy arra ügyeljünk, hogy a jogból ne legyen jogtalanság.

— Nem akarom egyes államférfiak képességeit bírálni. Meg kell állapítanom azonban, hogy az arabok védtelenek és elhagytak, hangsúlyozom ezzel szemben, hogy a szudeta-németek se nem védtelenek se nem elhagytak.

Hitler a világ emlékezetébe idézi a germán birodalmat

Hitler ezután azt hangsúlyozta, hogy ez az első pártnap, amelyen az osztrák kiküldöttek is részt vesznek. Ők tudják mi az az üldözöttség. Nem érdemelnék meg azt, hogy németek legyünk, ha nem védjük meg a szudeta-németeket. Ennek konzekvenciáit pedig akár így, akár úgy vizsgáljuk.

A birodalmi vezér ezután a történelmi Németországról és Olaszországról beszélt, hangsúlyozva, hogy mindkét állam régi történelmi talajon áll, majd pedig így folytatta:

— Ne felejtsek el az európai államférfiak, hogy valamikor a történelemben volt már egy hatalmas germán birodalom.

Ez a birodalom aludt, a német nép azonban már felébredt és az ezeréves birodalmi korona viselője maga a nép lett. Olaszország és Németország régi történelmi jelenség és sohasem fogja őket senki sem széjjelválasztani. Ti ezeknek a pártnapoknak résztvevői menjetek büszkén haza innen. Ismét jogotok van, fejeteiket felemelni és kötelességeket ezt a német fejet úgy megőrizni, hogy ne legyen idegen iga alatt. Isten bennünket úgy segélyjen!

A beszéd után a jelenlévők a Deutschland-dalt és a Horst-Wessel-dalt énekeltek.

SEBES ILY

tornaiskolájában a tanítás október 1-én kezdődik. Tel. 22-52

Beiratkozások e hó 15-től
 d. e. Bulv. Carol 33. sz.
 d. u. 4-7-ig, a zsidóiskola tornatermében. —

Iorga királyi tanácsos nagy beszéde az Astra nagygyűlésén

Második napja folyik Abrudbányán a nagymultu Astra közművelődési és kultúregylet nagygyűlése. Tulajdonképpen csak a második napon bontakozott ki teljes ünnepi fényében az ünnepi összejövetel minden bensősége, amidőn megérkeztek apró lovaikon a hegyi lakók és feltűntek színpompás ruháikban a hosszú sorokban érkező fehér ruhákba öltözött férfiak, legények, a sok sárga díszes ékes asszonyok, lányok. A havasi kürtök szétvitték a nagy ünnep hírét, mire tömegekben igyekezett a színhelyre a fiatalság, az országőrök és a „Kárpát Sölymai”. A mőcök magukkal hozták díszes faragású hosszú havasi kürtjeiket is. A megnyitó istentiszteletet Colan püspök vallásügyi miniszter celebrálta a nagygyűlés színhelyén képző nagyteremben, mely egyébként valóságos néprajzi múzeum most a kiállított tárgyak szépsége és tömege révén.

A nagygyűlés bevezető beszédét Moldovanu dr. professor az Astra elnöke mondotta. Maria királyné emlékének szentelve ünnepi szavait. Az egész nagygyűlés felállással és pár pillanatnyi hallgatással hódolt az elhunyt nagy királyné emlékének. Colan püspök vallásügyi miniszter és Hosszu püspök üdvözölték a nagygyűlés közönségét. Végül Iorga professor, királyi tanácsos emelkedett szólásra, ki többek között a következőket mondotta:

— Anélkül, hogy bárkire törnénk, készen ál-

lunk arra, hogy bárkivel is szembenézzünk. Bármilyen választana el egymástól bennünket, legyenek meggyőződve róla barátaink, akiket szeretünk és elengedünk, kiket nem kívántunk, hogy a nagy és elhatározó órákban, egyetlen lebirhatatlan akaratban fognak bennünket együtt találni...

Iorga professor beszédét többször szakította félbe zajos éljenzések.

Délután a közönség a szabadtéri felvonuláson és népi játékokon, táncokon, tornákon vett részt.

Helytartót neveznek ki az erdélyi római katolikus püspökség élére

Bécsből jelentik: Vorbuchner Adolf püspök holttestét az osztrák fővárosban megtartandó beemelés után hazaszállítják és Gyulafehérváron temetik el. Bucuresti-i jelentés szerint a római katolikus érsekség a közeli napokban helytartót nevez ki az erdélyi római katolikus püspökség élére Vorbuchner Adolf dr. elhunyt püspök helyére. Az új püspök kinevezése a közeljövőben történik meg a román kormány hozzájárulásával.

Balszerencse üldözte az aradi versenyzőket az országos evezős-bajnokságban

Vasárnap érkeztek vissza Aradra az országos bajnokságokban résztvevő aradi versenyevezősök, akiknek gyors visszatérése meglepetést okozott, mert az eredeti tervek szerint négynapos kiránduláson kellett volna résztvenniük. A versenyzők részletesen elmondták a bajnokság lefolyását és, hogy miért szerepeltek aránylag gyengén a nagy viadal küzdelmeiben.

Hétfőn, a déli órákban érkeztek meg az aradiak a constantai állomásra, ahol Moga Romulus dr. fogadta az aradi evezősöket. A tóparton katonasátrakban szállásolták el az aradiakat, a bucu-restieket és a temesváriakat, akik már két nappal hamarabb érkeztek s regattáikon megkezdheték az edzéseket a mamaiai tó vizén. A hölgyeket az új, nagy csónakházban helyezték el. Az aradiak csak megkésve kapták meg versenycsónakjaikat, így a tóval való ismerkedés csak később kezdődött. Ez volt a balsors kezdete.

Általában balszerencse üldözte az aradiakat. A négyes és nyolcas küzdelmekben hangsúlyozódott ki az aradiak balszerencséje. A Maros négyese felborult, a Hajós négyesén pedig, amikor az aradiak már-már lehúzták a temesvári Előre hajóját, a stroke, Buschi Emil kocsija eltörtött s így csak másfél méterrel elmaradva bár, a temesváriak mögött érkezett célba.

A női négyes csapatok között is komoly küzdelem folyt le. A Hellas csapata két hosszal győzött az ATE előtt. A nyolcas, a legklasszikusabb versenyszámba a Maros A) csapata megérdemelten győzött, de a Maros B) csapata mintegy két hosszal maradt le a Hajós állandóan fejlődő nyolcása megett.

A versenyek után bankett volt a mamaiai kaszinóban, ahol Fundăteanu volt udvari marsal üdvözölte az evezősöket. Moga Romulus dr. az aradiak nevében köszöntö meg a vendéglátást.

Az elmondottakból az országos versenyek után az a végső tanulság vonható le, hogy a mamaiai tó vizén nem szabad megrendezni az országos bajnoki küzdelmeket, mert a hullámos tavon nem lehet a könnyű regattákkal az erőviszonyoknak megfelelő eredményeket elérni. — Itt csak a szerencse, avagy a balsors dönthet...

Folyik az egészségügyi hadjárat

Az egészségügyi hadjárat során a városi főorvosi hivatal rendelkezésére bocsájtott száz katonai előkészítő ifjú tevékeny munkát fejt ki az aradi kültereken. Pernyáiban 40, Gájiban pedig 20 fiatalember kezdte meg a szolgálatot, később pedig Cotioiu Romuald dr. városi főorvos intézkedésére Mikalákn is 40 katonai előkészítő állott munkába. Mikalákn eddig több mint 1000 házban jelentek meg az orvosi vezetés alatt álló előkészítő ifjak s vizsgálták meg az egészségügyi viszonyokat, egyben pedig nyomban elvégezték a fontosabb munkálatokat is. Munkájukhoz tartozik még ebben a városrészben egy mintegy egy kilométer hosszú levezető-árok megépítése és jelentős területet elfoglalt mocsár lecsapolása. Itt említjük meg, hogy hétfő reggel újabb vérhasmegbetegedésről érkezett jelentés a városi egészségügyi szolgálatához. Todorovici Iosif, a város fertőtlenítő intézetének alkalmazottja, aki a városháza pincéjében levő lakásban lakik, megbetegedett. Todoroviciot kórházba szállították és a szükséges fertőtlenítésre vonatkozó intézkedések megtörténtek.

URANIA 5, 7.15, 9.30 órákor.

Ma premier

„Kamaszlányok”

A „ma” ünnep! A hibás nevelés, a bakfis-lélek, a szülők és gyermekek örök ellentétének problémája.

Bonita Granville, Dolores Costello, Donald Crisp.

Rendezte: A. Lubin. Warner-Bros Filmstudio.

A CONSUM

fennállásának 10 éves évfordulója alkalmából

bevásár óinak 1938 szept. 12-től szept. 30-ig a következő kedvezményeket nyújtja:

1. A bevásárlások után kezelési költséget nem számít.
2. Minden új bevásárló belépési díj és költség nélkül kapja a bevásárlási könyvet.

Mindazon hitelképes személyek, akik ezen kedvezményben részesülni óhajtanak, váltsanak mielőbb bevásárlási könyvet a CONSUM központi irodájában,

Arad, Bulevardul Regina Maria 13. szám, Dacia-kávéház mellett.

A közérdek és a szolgálat tökéletesítése érdekében gyökeresen átszervezték a városi ügyvitelt

Aradváros új vezetői, Vlad Alexandru tábornok polgármester és Bejan Romulus dr. első segédpolgármester, gyors ütemben folytatják a városi közigazgatás átszervezését, aminek első feladatául a városi belső szolgálat és ügyvitel feltételeinek, illetve módjainak új meghatározását tekintik. Eppen ezért Vlad tábornok, Bejan Romulus dr. közreműködésével rendeleti úton határozta meg a tisztviselői kar új munkabeosztását, az ügyvitelnél követendő eljárást és általában azokat az irányelveket, amelyeknek pontos betartása szigorúan kötelező a város tisztviselői karának valamennyi tagjára. A határozat főbb pontjai a következő fontosabb intézkedéseket tartalmazzák:

A város és a városi közüzemek valamennyi tisztviselője számára

a feltétlenül kötelező munkaidő délelőtt fél nyolc órakor kezdődik és fél kettőkor ér véget, délután pedig — szerda és szombat kivételével, amikor délután nincs szolgálat — négy órától hét óráig tart.

Annak ellenőrzése érdekében, hogy minden egyes tisztviselő pontosan betartja-e az előírt szolgálati időt, úgy a városházán, mint az egyes városi üzemeknél jelenléti nyilvántartást készítenek, amelybe kivétel nélkül az összes tisztviselő kötelesek nevüket beírni úgy hivatalba jövet, mint onnan távozóban. A jelenléti nyilvántartást naponta 10 perccel a munkaidő hivatalos kezdete után illetve az ennek vezetésével megbízott szolgálati főnök, esetleg tisztviselő szolgálathalálpése után zárják le. A rendelkezés értelmében egyébként a nyilvántartás lezárása a városi vezérőrtő — az üzemeknél az igazgatók — napi munkájához tartozik. Azok a tisztviselők, akik nem írják idejében alá a jelentkezési könyvet, — a köztisztviselői szabályrendeletben előírt egyéb kedvezményeken kívül — arra a napra, amelyen késedelmesen jelentkeztek hivatalukban, elvesztik a fizetésüket.

Két tisztviselőből, — egy fogalmazó és egy gépiró — külön szolgálati csoport alakítandó, amelynek tagjai olyan napokon, amikor nincs délután hivatal négytől hétig, vasárnaponként pedig délelőtt kilenctől tízenkettőig szolgálatot tartanak. Ugyancsak ünnepnapok délelőtti is hasonlóképpen az így alakítandó csoport látja el a szolgálatot. Szükség esetén az ilyen módon szolgálatra rendelt tisztviselők száma növelhető. Eme szolgálat ellátására előre elkészített beosztás alapján, úgynevezett rotációs-rendszer szerint rendelik ki a tisztviselőket, akik a beosztást követő napon csak kilenc órára kötelesek reggel hivatalukban jelentkezni.

Határozott formában eltiltották a városi tisztviselőket, hogy bármilyen módon és uton köz-

benjárjanak hivatali előléptetésük, áthelyezésük, szabadságuk, vagy segélyezésük ügyében. Minden ilyen irányú kérelem csakis a szabályszerű szolgálati úton nyújtható be. A rendelkezést megszegő tisztviselőket szigorú büntetéssel sújtják. Ugyancsak intézkedés készült arról is, hogy a város szolgálatában álló gépirók és gépirónők a jövőben felelősek az általuk végzett munkáért, aminek a legpontosabbnak, hibátlanak, kifogástalannak kell lennie.

Részletesen intézkedik a rendelet a beadványok benyújtásáról és elintézéséről. A beadványok az illetékes szolgálat főnökéhez címzendők és a beadványokat kezelő szolgálathoz — biroul de petitionare — nyújtandók be. Ez a hivatal átvételkor köteles átvizsgálni a beadvány tartalmát és szükség esetén arra is köteles, hogy felvilágosítással szolgáljon a beadvány aláírójának, miképpen fogalmazza és szerkessze, esetleg módosítsa a kérvényt. A beadványban annak aláírójának olvashatóan fel kell tüntetnie nevét, címét és amennyire lehetséges az ügyek számát, melyekre a beadvány vonatkozik. Abban az esetben, ha a beadvány előterjesztője az elintézésről szóló választ lakására kívánja kikézbessíteni, vagy bélyegzett borítékot, vagy kellőképpen bélyegzett levelezőlapot köteles csatolni az iratokhoz, amit az átvétel végző tisztviselő külön köteles feltüntetni a beadványon.

A beadványok átvételi idejét délelőtt tíztől egy óráig, délután öttől hétig határozza meg a rendelet. Délután csak azok a napokon nyújthatók be ilyen iratok, amikor rendes szolgálat működik a városházán, tehát szerdán és szombaton nem. Részletesen meghatározza a rendelkezés a beadványok kezelésénél követendő eljárást, így például hogy miképpen történik meg a beiktatás: milyen nyilvántartásokon kell a tisztviselőknek keresztülvieztetniük a beadványokat, stb. Magánfelek számára szigorúan tilos iratoknak a hivatalokon keresztül való kutatása, elintézésük módjának megérdeklődése. Hasonlóképpen tilos, hogy magánszemélyek egyik hivataltól a másikhoz, vagy hivatalnoktól hivatalnokhoz vigyék az iratokat. Ha valamelyik tisztviselőt ilyen ügyvel kapcsolatosan a rendelkezés megsértésén tetten érik, fegyelmi úton vonják az illető felelősségre. Iratoknak a hivatalokban történő tanulmányozása, átvizsgálása csak is a szolgálati főnök, megyei tanácsosok, az illető városvezetőség tanácsstagjai, az ellenőrző és felülvizsgáló munkát végző hivatalos személyek számára engedhető meg. Ilyen esetekben is, a kért iratot a szolgálat által megbízott egyik tisztviselőnek kell az illető elé terjesztenie és semmiképpen sem engedhető meg, hogy bármilyen hivatalos irat kikerüljön annak a szolgálatnak hivatali helyiségéből, amely az ügy elintézésére hivatott.

Az iratmásolatok kiadására vonatkozó kérelem az illetékes ügyosztályhoz címzendő és az illető ügyosztály azután felhatalmazást kér a polgármestertől, vagy helyettesétől, az első alpolgármestertől és ennek alapján adja ki a másolatot. Adott esetben kikéri a jogügyi szolgálat véleményezését is. A sürgős természetű, vagy pedig a polgármester, illetve első alpolgármester által sürgősnek minősített ügyek elintézése legfeljebb 24 órán belül, az összes egyéb ügyek elintézése legfeljebb 3 napon belül történik meg, mégpedig kötelező módon. Ezt a határidőt az illetékes szolgálat csak akkor hosszabbíthatja meg, ha a polgármester, vagy állandó helyettesének hozzájárulását kérte és meg is kapta. Az alaposan indokolt kérelem írásban terjesztendő elő.

Abban az esetben, ha valamely munkálatok késedelmet szenvednek és ennek oka bebizonyítottan nemtörődömség, mulasztás vagy éppen a tisztviselők részéről megnyilvánuló rosszakarát, esetenként alkalmazzák a köztisztviselők statútumának megtorló intézkedéseit. Minden egyéb, jelen rendelet intézkedéseitől való eltérést hasonlóképpen büntetnek. A kérvényezési ügyekben felállított irányelvek mérvadóak egyébként a különböző hatóságokkal és intézményekkel folytatott levelezés terén is. A meghatározott időre való elvégzés feltételeivel kiadott munkálatok ellenőrzésére az iktató hivatal a vonatkozó ügyekről időrendi nyilvántartást, esedékességi naplót vezet, a pontosan meghatározott feltételek szerint. A bizalmas és titkos ügyek számára a polgármesteri hivatal titkársága különleges nyilvántartást készít. Valamennyi szolgálat számára kötelező, olyan külön iratköteg létesítése, amelyben tökéletes rendben az utasításokat, körrendeleteket és rendelkezéseket helyezi el beérkezési sorrendben, valamennyire rávezetve a foganatosított intézkedéseket. Külön nyilvántartás készítené az egyes szolgálatoknál az összes vonatkozó törvényekről és szabályrendeletekről, a Hivatalos Közlöny megfelelő számának megjelölésével.

A városi vezérőrtő köteles legalább havonként egyszer értekezletre összehívni a szolgálati főnököket és ezt az értekezletet meg is kell az illetőkkel tartania. Ez alkalommal az ügyvitel érdekében szükséges intézkedéseket beszéljük meg.

Meghatározza a rendelet a polgármesternél, helyettesénél, az első alpolgármesternél és a második alpolgármesternél kihallgatásra jelentkezők fogadásának sorrendjét is. A polgármesteri hivatalos kihallgatások időpontja munkanapokon délelőtt 11 órától 13 óráig tart, magánosok minden szerdán és szombaton, délelőtt 11—13 óráig lesznek fogadva a polgármesternél. Az első alpolgármester, Vlad Alexandru tábornok helyettese hivatalos fogadóórát munkanapokon délelőtt 10—1 óráig tartja, magánosokat pedig kedden, csütörtökön és szombaton fogad, délelőtt 11—1 óráig. A második alpolgármesternél a hivatalos fogadás naponként 12—1 óráig történik, magánosokat pedig hétfőn és pénteken délelőtt 12—1 óráig fogad az alpolgármester.

A már ismertetett beadványozási rendszernek a megkerülésével, semmiféle más módon nem vehetnek át a tisztviselők egyetlen kérelmet, beadványt, vagy más iratot sem. Szigorú büntetést alkalmaznak mindazokkal szemben, akik ezt a rendelkezést megszegik. Szigorúan tilos a tisztviselők számára: 1. a városháza, vagy más köz-hivatal helyiségeiben való hosszas álldogálás, beszélgetés, 2. a hivatalok közötti látogatás, vagy bármilyen látogatás eszközölése és fogadása, 3. teázás, kávézás stb., 4. távbeszélő használata a szolgálati ügyeken kívül. A tisztviselőknek és tisztviselőnőknek komoly öltözködéskben kell megjeleníteniük munkahelyeiken, tilos számukra, hogy a hivataluknak meg nem felelő módon öltözködjének. Így

a tisztviselők nem jelenhetnek meg irodájukban nyakkendő nélkül, nem dolgozhatnak inguliban vagy nyitott inggel.

Városi tisztviselők nem foglalhatnak el egyidőben két hivatalt, kivéve azokat, akiknek erre a vonatkozó törvény jogot ad. A tisztviselők kereskedelmi ügyletekkel sem foglalkozhatnak, s szigorúan tartózkodniuk kell magánvállalkozások ügyeitől. Külön nyilvántartást készül azzal a rendelkezéssel, hogy ebben valamennyi városi tisztviselőnek naponta fel kell tüntetnie az általa elvégzett munkát. Általában a tisztviselők tevékenységét szigorúan ellenőrzik és a tapasztalatról állandóan megjegyzést fűznek a nyilvántartás vonatkozó tételeihez.

MINDENKINEK TUDNI KELL!!!

Nagyváradon

MEGNYILT „CARMEL“

ort. kóser-étterem

a Heyman-Mozi udvarán,
a CAO volt helyiségében

Elv: 1. Finom, izletes
konyha. 2. Tiszta-
ság. 3. Szolid polgári árak.
Ésküvők és bankettek ren-
dezését vállalkozunk. Az orth.
izr. hitközség mellett mű-
ködő kóser bizottság fel-
ügyelete alatt.
Telefon: 1400

Munkában az új városvezetőség:

1. Vásárcsarnok épül
2. Közfürdők létesülnek
3. Ujjáépítik a cigánynegyed

A régi városrendészeti tervek egész sorát valósítja meg Vlad tábornok, polgármester és Bejan dr. első helyettes polgármester. — Egészségügyi szempontok érvényesülnek a nagyszabású tervek megvalósításánál

Nem tűr árdrágítást a városvezetőség

Az az új-ütemű vérkeringés, amely az ország közigazgatásában hónapok óta érvényesül és érezteti jótékony hatását, tulajdonképpen csak most vette kezdetét az aradi torony alatt. Vlad Alexandru tábornok polgármester és kitűnő munkatársa, a nagy közigazgatási tapasztalatokkal rendelkező és munkakészségéről nevezetes Bejan Romulus dr. első segédpolgármester olyan lendülettel kezdték meg a város közéletének beigért életrekeltését, ami mindenben megfelel az általános új célkitűzéseknek. Bejan Romulus dr. első segédpolgármester már hétfőn délelőtt nyilvánosságra hozta az új városvezetőség első munkatervét. Ennek

a tervezetnek különlegessége, hogy nem a messze jövőben megvalósítandó elképzelésekről szól, hanem arról szolgál felvilágosítással, hogy milyen — már régen esedékes — ígéreteket kezd meg valóra váltani a városvezetőség,

mégpedig hialogátás nélkül, azonnal. Örömmel állapítható meg a most nyilvánosságra hozott munkatervből, hogy nagymértékben érvényesültek azok az egészségügyi szempontok, amelyeknek napirendentartása Cotioiu Romuald dr., a városi főorvosi hivatal új, kitűnő vezetőjének érdeme. Vlad Alexandru tábornok és dr. Bejan Romulus helyettes polgármesterben olyan városvezetők elé kerültek Cotioiu Romuald dr. előterjesztései, akik nemcsak meg hallgatják a főorvos javaslatait, de erős kézzel, szilárd elhatározással, a jó ügyet megillető megértéssel meg is valósítják azokat.

— A polgármester urral egyetértésben — mondotta Bejan Romulus dr., — elhatároztuk a következőket: A volt városi Elite, gáji és Mosóczy-telepi mozgóképszínházaknak közfürdővé való átalakítását, ami az említett városrészek egészségügye szempontjából jelentős újítást jelent. Az átalakításra vonatkozó intézkedések rövidesen megtörténnek, mindenestre a terveket kiadtuk tanulmányozás végett. Tervbevéttük a nyári színház felhasználását és ennek érdekében tanulmányi bizottságot alakítottunk az épület megvizsgálása és a felmerült tervek elbírálására. Sor kerül az állanvasut igazgatósága mögötti telkek parcellázására is, ami régen huzódó terv megvalósítását jelenti. Ugyancsak régi tervek gyakorlati formába való öntését jelenti az az elhatározás, hogy

gyökeresen megoldjuk az aradi piackérdést, amennyiben valóra váltjuk a sokszor beigért vásárcsarnok-rendszer elképzeléseit.

— Erre vonatkozóan úgy döntöttünk, hogy a tűzoltólaktanyát elhelyezzük jelenlegi helyiségeiből, az Imperatul Traian téren levő épület csoportból, amihez csatolni kívánjuk a Central mozgóképszínház épületét is. A tűzoltólaktanya és a moziépület valamennyi helyiségét megfelelő átalakítással nagy, modern, a mai idők és az aradi szükségletek kielégítésére berendezett vásárcsarnokká alakítatjuk át. Megfelelő egészségügyi berendezéssel, vízvezetékekkel és csatornázással látjuk el a vásárcsarnokot, úgy, hogy

most már valóban lehetetlenné tesszük majd Aradon a piaci árúknak földön való kirakását és a mai piacrendszer valamennyi hátrányát kiküszöböljük.

— Eddigi terveink szerint a nyári színházat hasonló célokra használnánk fel. Itt is megfelelő átalakításokat végeztetnénk s ez az épület ugyancsak vásárcsarnok céljait szolgálná.

— A jelenlegi tűzoltólaktanya kiürítésével szükségessé válnék az új tűzoltólaktanyáról való gondoskodás. Elvben ezt a kérdést már meg is oldottuk, amennyiben a Kogalniceanu-uccában levő városi raktártelep helyén rendeznénk be az új központi tűzorséget.

— Végre megtörténik a jelenlegi illemhelyek lerombolása is. Megépíttetjük a földalatti illemhelyeket, amelyekre már régen szüksége volt Aradnak. Terveink között szerepel azoknak az uccáknak megfelelő módon való vízszintezése, ahol nincs csatornázás. Ezek a műveletek a vízfolyás természetes feltételeit kívánják elősegíteni s ezzel valamelyest pótolni a csatornázás hiányát. Tanulmány tárgyává tesszük a cigánynegyed modernizálásának kérdését is, mert itt.

a jelenlegi cigánynegyed helyén új, a mai időknek és az emberi életfeltételeknek megfelelő városrészt kívánunk teremteni.

Az új városvezetőség nagyszabású tervének ismeretése után kérdést intéztünk a helyettes polgármesterhez, milyen álláspontot foglalt el az aradi husiparosok újonnan előterjesztett kérelmével kapcsolatban. Ismeretes ugyanis, hogy Vlad Alexandru tábornok polgármester ama megállapítása alapján, hogy a valamikor messze földön olcsóságáról híres Arad a sorozatos áremelések miatt egyike lett az ország legdrágább városainak, megsemmisítette a husiparosoknak az árak emelésére vonatkozó kérelmére adott előző határozatot és teljes egészében elutasította az előterjesztést. Mivel pedig bizonyos esetekben a régi maximális árakat sem tartotta kielégítőnek a polgármester, további csökkentést eszközölt. A husiparosok szerint ez az állásfoglalás súlyosan érinti a szakmát, mert a — szerintük valóban fenn-

álló — tényleges helyzetet figyelmen kívül hagyja. Ragaszkodnak azon megállapításukhoz, hogy az élőállat árak emelkedtek, tehát véleményük szerint indokolt lenne az árak drágítása. Éppen ezért hétfőn küldöttségileg keresték fel a polgármestert és a polgármesterhelyettest, aki kérdéslímkre erről a küldöttségjárásról a következőket mondotta:

— Szó sem lehet arról, hogy a már megállapított husárra ismét visszatérjünk. Meggyőződésünk szerint semmi ok sincs az újabb drágításra és álláspontunkat, amely erre a ténybeli meggyőződésre alapszik, fenn tartjuk. Nem igaz, hogy a husiparosok által feldolgozott élőállatok ára ismét emelkedett. Ez legfeljebb az exportsértés viszonylatában áll, de az aradi piac ellátásánál nem használják fel kivételre szánt állatokat. Amikor ismételtelen kijelentem, hogy a husárra drágítást nem engedjük meg, felhívással fordítok ezúton az aradi közönséghez, kérve a fogyasztók támogatását, mert csak így akadályozhatjuk meg az ármeghatározás kijátszását és tehetjük lehetővé, hogy a drágulás a gyakorlatban sem következhesse be.

— Felekerek mindenkit, akinek tudomására jut, vagy aki maga tapasztalja, hogy a maxiális árakat nem tartják be, hogy erről azonnal tegyen jelentést. Semmiféle kifogást nem veszünk ilyen esetben figyelembe és kiméletlenül járunk el a törvényes rendelkezések kijátszóival szemben. Ha a közönség tudomásul veszi a maximális árak kijátszását, maga is hallgatólagosan hozzájárul saját érdekében csorbításához.

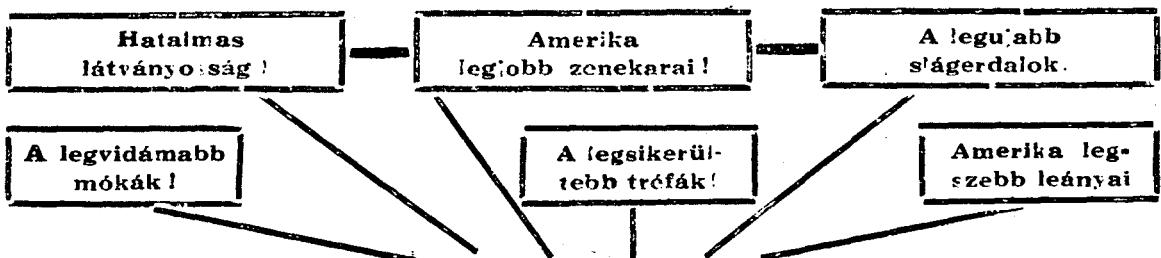
— Ami pedig azt a régebben felmerült tényt illeti, hogy a husiparosok sztrájkba lépnének vagy szabotázzsal igyekeznének a rendelet megváltoztatását elérni, kijelentem: nem hátrálunk meg ezekkel a módszerekkel szemben sem. A város saját kezelésben intézné ebben az esetben a vágatást a vágóhídon, üzlethelyiséget bérelne és itt mérné ki az olcsó húst.

Bejan Romulus dr. nyilatkozatának ez a kiegészítő része arról tesz tanúságot, hogy az aradi városvezetőség a megélhetés olcsóbbátékát vagy legalábbis a további drágulás megakadályozását komoly célkitűzésnek tekinti.

Megnémult egy tábornok, mert szidalmazta a magiaviti csodapásztort

Bucurestiből jelemtik: Feltűnést keltő eset történt ma Sinaiban. Eugen Peti, volt semmítőszéki bíró Halunga tanárral és feleségével fel akarta keresni Petrache Luput a csodapásztort, aki most Sinaiba tartózkodik. Utközben találkoztak Negri tábornokkal, aki lebeszélte őket a látogatásról, amelyet komolytalannak mondott és gúnyosan emlékezett meg a pásztorról. Ennek ellenére a társaság meglátogatta a csodapásztort, aki megáldotta őket. Visszajövet újabb találkoztak Negri tábornokkal, akivel közölték, hogy voltak Petrache Lupunál. A tábornok ekkor ismét szidalmazta a pásztort, de néhány pillanat múlva már csak artikulálatlan hangokat tudott kiadni és elvesztette beszédképességét. Orvoshoz vitték, aki megállapította, hogy beszédszervei megbénultak.

Hallo!... Hallo!... Itt Hollywood!... Hallo!... Igen!...

Mindez együtt egy filmben:

HOLLYWOOD HOTEL

Dick Powel, Rosemary Lane, Lola Lane, Hugh Herbert. — Benny és Raymon! Paige jazz-zenekara,

PREMIER MA!

CENTRAL: 5, 7.15 és 9.30-kor

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgönytele: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre . . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre . . . 420 „ || Egy hónapra 70 „Bevezetik
a magyar nyelv oktatását
a marosvásárhelyi állami
tanítóképzőben

Marosvásárhelyről jelentik: A marosvásárhelyi állami tanítóképző igazgatóságához telefonrendelés érkezett, amelyben illetékes felsőbb hatóságok arról értesítették az iskola igazgatóságát, hogy a szeptember 15-én kezdődő tanévben a két legfelsőbb osztályban bevezetik a magyar nyelv és irodalom oktatását. A telefonrendelés felhívja az igazgatóságot, hogy az ügyben tegyen lépéseket megfelelő tanterv beállítására érdekében.

A rendelkezés vétele után Lupsa Ioan, a helyi állami tanítóképző igazgatója a fővárosba utazott, ahol tárgyalásokat folytatott az illetékes tanügyi szervekkel.

A magyar nyelv és irodalom tanszékének ellátására, hír szerint, az iskola vezetősége dr. Végh Sándor szaktanárral, aki a helyi római katolikus gimnázium és tanítóképzőben a magyar nyelv és irodalom tanára, folytat tárgyalásokat és így valószínűnek látszik, hogy a magyar nyelv oktatását az állami tanítóképzőben az új iskolai évben ő fogja ellátni. A magyar nyelvoktatást a tanítóképző hetedik és nyolcadik osztályába vezetik be. A hír városszerte nagy feltűnést és kedvező benyomást keltett.

Szeptember 15-én kezdődik a tanítás. Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztérium határozata értelmében a középiskolákban a tanítás szeptember 15-én feltétlenül megkezdődik. A minisztérium engedélyezte a középiskolák első és ötödik osztályai kivételével a költségvetésen kívüli osztályok működését.

MARINESCU TABORNOK, EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTER BEFEJEZTE ORSZÁGOS SZEMLEUTJÁT. Bucurestiből jelentik: Marinescu tábornok egészségügyi miniszter tegnap érkezett vissza országos szemleutjáról, melynek során főként az egészségügyi tevékenység munkálatait vizsgálta felül. Az egészségügyminiszter-tábornok nagy elismeréssel beszélt arról az igyekezetről, mellyel rendelkezéseit az ország minden részében végrehajtani igyekeznek.

Popescu Nicolae volt aradi mezőgazdasági kamarai igazgató kinevezése. A temesi kormányzóságnál működő mezőgazdasági igazgatóság élére Popescu Nicolae agrármérnököt, az aradi mezőgazdasági kamara volt igazgatóját nevezték ki. Popescu Nicolae személyét előnyösen ismeri a megye gazdatisáadalma. Éveken keresztül állott az aradi mezőgazdasági kamara élén és innen Bucurestibe helyezték, ahol a Mezőgazdasági Kamarák Szövetségéhez nyert beosztást. Popescu Nicolae előléptetése széles körökben általános örömet váltott ki.

Lakatos Ottó dr. plébános tisztelegő látogatása. Vlad Alexandru polgármesternél. Dr. Lakatos Ottó aradi plébános, szentszéki tanácsos, aki most tért vissza egyhetes szabadságáról, tisztelegő látogatást tett az aradi katolikus hívek képviselőjében Vlad Alexandru tábornok, újonnan kinevezett aradi polgármesternél. Dr. Lakatos Ottó máskülönben már hétfőn átvette az aradi plébániai hivatal ügyvezetését.

A Ferencváros elismerése a Slaviának. Budapestről jelentik: Dr. Meily Béla, a Ferencváros igazgatója nyilatkozatot adott az egyik budapesti déli lapnak. Kijelentette, hogy Novir, a Slavia középfutball-játékosai vett részt a mérkőzésben, de olyan kitűnő játékot mutatott, hogy kalapot kell emelni előtte. Ezt a jó játékot nem lehet megóvni. A jobbik csapat megnyerte a kupát, megérdemelten és sajnos, ezen a tényen változtatni nem lehet.

Uj sajtófőnök a magyar miniszterelnökségen. Budapestről jelentik: Imrédy Béla, a magyar kormány miniszterelnöke ma Rákóczy Imre miniszteri tanácsost a miniszterelnökségen más fontos feladatra rendelte és a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetésére alól felmentette. Ugyanakkor a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetésével dr. vitéz Kolozsvári Borcsa Mihályt, a „Függetlenség” című politikai napilap felelős szerkesztőjét bízta meg.

ELTEMETTÉK MARDARESCU TABORNOKOT. Bucurestiből jelentik: A néhány nappal ezelőtt elhunyt Mardarescu tábornok, volt hadügyminiszter holttestét tegnap délelőtt hozták a fővárosba. A holttestet tartalmazó koporsót a pályaudvaron Iorga Nicolae professzor, királyi tanácsos, Dragu, Munteanu, Cristescu, Ciuperca, Sănătescu, Oroveanu és Voinescu tábornokok fogadták. Cionpron tábort püspök rövid istentiszteletet celebrált, majd a gyászmenet a Mihai Voda templomba vonult, ahonnan délután kísérték utolsó útjára Mardarescu tábornokot.

Meghegyelmeztek az ócskapiacnak

Megírta az Aradi Közlöny, hogy a városi fővosi hivatal előterjesztésére, még a jelenlegi városvezetők hivatalbalépését megelőzően, a polgármesteri hivatal elrendelte az aradi ócskapiac azonnali megszüntetését. Hétfő délelőtt népes küldöttség jelent meg Vlad Alexandru tábornok-polgármesternél, aki a küldöttség három tagját fogadta. A polgármester előtt megjelent kiküldöttek előadták, hogy az ószer megszüntetéséről szóló határozat háromszáz embert foszt meg kenyerétől és kérték: tegye lehetővé számukra a megélhetést jelentő ócskaság-kereskedelemben a jelenlegi feltételek mellett, megfelelő egészségügyi rendszabályok keretén belül való folytatását. A polgármester figyelmesen végighallgatta a kétségbeesett emberek előterjesztését, majd magához kéréte dr. Coțoiu Romuald főorvost, aki ismertette azokat a körülményeket, amelyek az ismeretes előterjesztés megtételét szükségessé tették. Végül is Vlad Alexandru tábornok-polgármester közölte az ószeresekkel, hogy kérésüket elvben teljesíti és már a keddi napra lehetővé tette számukra, hogy az ócskapiacot az ujaradi híd közelében elterülő villanegyed előzőleg kijelölt mellékkucájában megtartsák. Végleges döntésre csak akkor kerül majd sor, ha az ügy tanulmányozására kiküldendő szakbizottság megteszi jelentését és előterjesztéseit. Amnyi mindenesetre bizonyosnak látszik, hogy az ócskapiac működését továbbra is engedélyezik, de minden vonalon figyelembe veszik a városi főorvos egészségügyi előterjesztéseit s ezeknek megfelelően rendszabályozzák az ószer. Valószínűleg új helyet jelölnek ki az ócskapiac számára s ezt a piachelyet kicementezik majd.

Gróf Éva mozgásművészeti iskolájában a tanítás 15-én kezdődik, Str. Consistoriului 48. sz.

Őszi ruha, kosztüm és kabát
szövet-divatujdenságok
legnagyobb választéka, legjobb minőség, legolcsóbb árban
SZMUTNY

nődivat- és kiegészítő áruházában Str. Metianu 4

Csak elővigyázatosan...

A férjem mindig így öltözik, ha Tomival látszik...

Brandsch Rudolf — közigazgatási vezérlelgyelő. Bucurestiből jelentik: Brandsch Rudolfot közigazgatási vezérlelgyelővé nevezték ki. Illetékes helyen rámutatnak arra, hogy német körökben ezt a kinevezést meglelégedéssel fogadták.

ANGOL KÖZGAZDASZ BUCURESTII LATOGATASA. Bucurestiből jelentik: Hétfőn este érkezett a fővárosba Archibald Ghisholm a Londonban megjelenő Financial Times szerkesztője. Az angol újságíró bucurestii tartózkodása alatt találkozik a román közgazdasági élet vezető férfiival.

Kelemen kárpitos és díszítő
Str. Bratianu 19.

Visszavonják a felekezeti iskoláknak szabálytalanul kiadott engedélyeket. Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztérium határozata értelmében visszavonták azoknak a felekezeti és magániskoláknak adott engedélyeket, amelyeket a törvényes formaszóköz mellőzésével bocsátottak ki.

NÉVRESZŐLŐ BEHÍVÓT KAPNAK AZ ARADI ORVOSILAG FELMENTETT HADKÖTELESEK. Az aradi hadkiegészítő parancsnokságnál most folyik az Aradon és a megyében lakó orvosilag felmentett és alkajmatlannak talált ifjúk táblázatának összeállítása arra vonatkozólag, hogy ezeknek milyen sorrendben kell jelentkezniük a negyszobeni katonai kórházban. A jelentkezési sorrendet egyelőre még nem állították össze, mindössze az bizonyos, hogy az aradi hadkiegészítő parancsnokság körzetében lakó érdekelteknek november 5-től kezdve 13-ig bezárólag kell jelentkezniük a majd későbbben közlendő beosztás szerint. November 5-ig mindenki megkapja katonai behívóját, amellyel az aradi várbán levő hadkiegészítő parancsnokságnál kell jelentkeznie és ott díjmentesen utazásra jogosító vasúti jegyet kapnak. Ha valaki a felmentettek közül nem kapná meg behívóját, úgy a későbbi időpontban nyilvánosságra kerülő jelentkezési beosztásban szereplő adatainak megfelelő napon önként kell jelentkeznie.

Halálozás. Özv. Stéger Vendelné, született Koncz Erzsébet, dr. Stéger Sándor úrmánál plébános édesanyja 1938. szeptember 12-én Aradon elhunyt. Temetése szerda délután négy órakor lesz a Felsőtemető halottasházából.

Csöböd János hazaérkezett.

A Grădiștei református imaház 1938. szeptember 17-én szüreti mulatságot rendez a Római Katolikus Körben a templomalap javára.

Használja ki az alkalmat, melyet a Consum nyújt és szerezz be szükségleteit szigorúan kirakati készpénz arakon kezelési költség felszámítása nélkül csak a hó 30-ig

Giesinger József Fia
cég textil divatáruházában
Arad, Str. Metianu.

Evangelikus templomi hangverseny. A vasárnap délelőtti istentisztelet ideje alatt felemelő élvezetet szerzett három lelkes muzsikusa a templomot megtöltő gyülekezetnek. A szülei látogatására itt időző Pohoskyné Clara van Rooth, aradi származású, de jvek óta Kairóban működő hegedűművész Zalay Sándorral Bach és Vivaldi kétféle koncertekből stilszerű feljeggyással játszották a „Largo” tételeket Nagy Aranka zenetanárnő simulékony orgonakiséréttel. A kitűnő akusztikájú templomban áhítatos zeneimávé forrt egybe a három hangszer melegen zengő, nemes tónusa.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

ANGEL gyógyszerész, Piața Catedralei 16.
(Tel.: 15-30.)

OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16
(Tel.: 14-80.)

KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsești 68. (Tel.: 14-70.)

Eladó
sarokház

péküzlettel, forgalmas helyen, teljes üzemi berendezéssel, háromszobás, komfortos lakással.

Cím a kiadóban.

5743

Eltávozik Aradról

Istratescu Vasile vezető járásbíró

A táblai tanácsosi rangban lévő kitünő bíró az ilfovi törvényszéken működik tovább

Az aradi járásbírósg vezetőjét, Istratescu Vasile táblai tanácsost, mint köztudomásu a legutóbbi bírói áthelyezésekkor az ilfovi törvényszékhez léptették elő, mint tanácsost. Istratescu Vasile, a kitünő bíró, akinek irányítása mellett a járásbírósgon minden példás munka folyt, most vette kézhez áthelyező és egyben előléptető kinevezésének írásbeli értesítését. Istratescu Vasile több mint 15 esztendőn keresztül dolgozott Aradon, ahol nemcsak számos barátot szerzett magának, de kivívta elsősorban felelősségeinek legteljesebb elismérését és azt az általános megbecsülést, amelyben őt Aradváros közönsége részesítette.

A kitünő bíró hosszú évek óta áll a fontos igazságügyi szerv, a járásbírósg élén. Közben számtalanszor bebizonyította rátermettségét, hozzáértését és azt, hogy egyike azoknak a bírónak, akik felül tudnak emelkedni hivatásuk teljesítése közben minden más szemponton és csakis az igazságot tartják szem előtt. Legutóbb az állampolgársági felülvizsgálattal kapcsolatban tapasztalta Arad közönsége, hogy az Istratescu Vasile által irányított hivatal milyen példás rendben bonyolította le ezt a kényes és néha nehézséggel járó eljárást. Távozása jelentős vesztesége az aradi bírói karnak és jogásztársadalomnak.

Modern kárpitozást,

diszítést, ágyból rekamiét, minden szakmába vágó munkát legutányosabban készít

FETTIK Str. Goldis „Scala”-moziul szemben

FORUM

A köztisztaság érdekében

Kaptuk a következő levelet:
Mélyen tisztelt Főzetkesztő ur! Mint az Aradi Közlöny régi előfzetője kérem, szíveskedjék alant soraimnak b. lapjában helyt adni:

A most megindított egészségügyi hadjáratnál kapcsolatban szeretnék felhívni az illetékes körök figyelmét a város egyik forgalmas pontján lévő tarthatatlan állapotra. A Central mozgó közelében lévő köztér közepén valamikor ládának nevezett deszkahulladékok közé gyűjtik az uccasépítők a szemetet. A láda már régen nem létezik és a hetekig ott álló szemétsomó penetráns levegőt terjeszt, a közelben lakók rémületére. Nehány percet kell csak várni ettől a helytől a Nicu Filipescu

Háziasszonyok figyelmébe!

Ugorka, paprika és más zöldségek eltevéséhez saját érdekükben használják a bevált **természetes szinű**

„ACETUM” ecetet

Kapható minden fűszerkereskedőnél

uccán, egészen a vizitoronyig, ahol a piaci árusok állomásoznak kocsijaikkal. Minden nap, de különösen pénteken felháborító az a szemé, amit maguk után hagynak. Amikor e sorokat írom már hűtő van, de a pénteki szemé még mindig eltarthatatlanul ott hever a vizitorony előtt. Legyen szabad még egy panaszt felemlítenem, ezt kommentár nélkül: tessék megtekinteni a gyalogjárót, amey a Russu Sirianu-uccát köti össze a Mejanu-uccával és a Kalvin Ioan-uccát a Traian-térrel. A városi mozgó érdeke is ezeknek a rendbehozatala.

Teljes tisztelettel: Egy régi előfzető.

A Svábhegyi Szanatórium

Budapest

a legszigorubb diéta, (fogasztó, só-hus-folyadékszegény, vegetor, Birchner-Benner-féle Rohkost) betartása sem jelent lemondást. Tolerancia meghatározás. Mérsékelt utasaison árák. (Igazgató-főorvos: dr. Györki Béla.)

„SCALA”

Nagy filmek színháza.

Telefon: 20-10.

Danielle Darrieux legújabb és legnagyobb alakítása, Henry Decoin a világhírű francia rendező nagy aranyéremmel kitüntetett mesterműve.

Visszaélés a bizalommal

(„Abus de confiance”)

Danielle Darrieux partnerrel: Charles Vanel, Gilbert Gil.

Előadások naponta: 5, 7, 15, 9-30 órákor.

Matiné: szombaton 3 és vas. d. e. 11.30, d. u. 3 órákor mérsékelt helyárakkal.

Ezrek vettek részt a jubiláris máriaradnai búcsun

Háromszáz gyalogos zarándok a kegyhelyen

Vasárnap Lippán bérnált Pacha Ágoston dr. püspök

Az Ur 1738-ik esztendejében az akkori nagyközség Aradot az osztrák-török háborúban a törökök által behurcolt pestisvész rettenetes azembere látogatta meg. Százával haltak meg az emberek, a katasztrófát növelte még az a tény is, hogy a Maros vize kilépett medréből és a felfegyverkezett polgárok csolnák mentették ki a szennyes ártól veszélyeztetett házakból a pestisben megbetegedett embereket.

Ebben az esztendőben és a következő évben, 1739-ben még kétszer ütötte fel a fejét Aradon a fekete mirigyhály. A város rendkívüli szigorú intézkedéseket tett a járvány elterjedésének érdekében, amivel sikerült elérni, hogy Aradról végkép eltűnt a borzalmas kór.

A járvány elmúltával a város polgárai ünnepélyes fogadalmat tettek, hogy minden esztendőben elzarándokolnak Mária-Radnára, az ottani kegyhelyre, azért, hogy ilyenformán röjék le hálájukat az ottani kegytemplomban, amért Isten megóvta Aradot a végleges pusztulástól. 1742. július 28-ikán indult el az első vegyes gyalogos zarándoklat Mária-Radnára és azóta minden esztendőben Arad katolikus-szónapiján, illetőleg az azt követő első vasárnapon vegyes, férfi és női gyalogos és vonaton menő zarándoklat indul az országos híradnai kegyhelyre.

Az aradi római katolikus plébánia, mint az előző években is a hegvaljai villamos vasutársaság által rendelkezésre bocsátott külön szerelvényeken szervezte meg a Kisasszony-napi búcsut. Három különvonat, összesen husz kocsiból, amelyben mintegy 1300 férfi és nő foglalt helyet, indult el vasárnap reggel hat órákor a villamosállomásról tíz perces időközökben. Mi sem jellemző a búcsun résztvevők rendkívüli nagy számára, hogy már csütörtökön, szeptember 8-ikán elfogyott minden jegy a három különvonatra a villamostársaság pedig képtelen volt több kocsit a plébánia rendelkezésére bocsátani, mert nem tudta volna el látni a rendes menetrendszerű járatokat. Így igen nagy azoknak a száma, akik a rendes járatokkal „nagy vonattal”, gépkocsin és kerékpáron utaztak ki Mária-Radnára.

Kegyeletes megemlékezésül a multra több mint háromszáz férfi, nő és gyermek vegyesen már szombaton reggel gyalog indult el Radnára. Ezek szombaton este érkeztek oda, résztvettek a vasárnapi búcsujárásán és hétfőn reggel indultak vissza Aradra, ahová az esti órákban érkeztek meg. A gyalogzarándoklat vezetője Bogdan Virgil harmadéves minorita atyának volt.

A villamoson utazó zarándokok reggel nyolc óra tájban érkeztek ki Radnára, ahol az első két szerelvény utasai megvárták a harmadikat és egy nagy csoportban vonultak a kegytemplomba, ahol csendes mise következett. A mise alatt többszázán járultak áldozáshoz, a misét szolgáltató pap végül kiosztotta a búcsukegyelmeket. Tíz órákor keresztutra járultak a hívők, előtte pedig Lakatos Ottó dr.

plébános, szentszéki tanácsos tartott magas-szárnyalású szentbeszédet. A tízennégy keresztúti stáció végeztével a Kálvária-hegyen elhelyezett kőszöszékről Bogdan Virgil teológus mondott beszédet a zarándokokhoz.

Délután fél négy órákor ájtatosság következett a templomban tartott Mária szobornál, majd Csernik József az aradi római katolikus fiújaceum tanára beszédében megemlékezett a kétszáz év előtti fogadalomról, rávilágítva a jubiláris zarándoklat jelentőségére. A hatalmas tömeg ezután ismét a templomba ment, ahol a hívők résztvettek a kegytárgyak megáldásánál és a kegykép előtti búcsúima szertartásánál. Este nyolc órákor tértek vissza Aradra a zarándokok, akik templomi zászlók és egyházi énekek hangjai mellett vonultak be a belvárosi katolikus templomba, ahol áldás és ima következett. Az aradi minoritarend részéről Lakatos Ottó dr. szentszéki tanácsos, minorita plébános, Szalai Albert nemrégiben kinevezett ségi plébános, aki különben a zarándoklat technikai megszervezését végezte és Bogdan Virgil minorita papnövendék vettek részt a jubiláris búcsun.

Férfi szövetek

nagy mennyiségben érkezték! Gyári árak.

I. Grünberger

Regina Maria 12. (Fischer Eliz-palota.)

Consum és Inlesnirea tag

Ugyancsak vasárnap, szeptember 11-ikén Pacha Ágoston dr. temesvári római katolikus megyéspüspök a Radnával szomszédos Lippán járt bérnakörutja során. Szombaton este érkezett meg a főpap a városba, ahol Daniia Gheorghe ezredes, polgármester üdvözlötte Pacha Ágoston dr. püspököt és kíséretét. A lippai katolikus templom előtt Siebig Frigyes pápai kamarás, lippai plébános és P. Genszky Jukundján radnai házfőnök a papság részéről, Schwartz Mátyás egyházközségi elnök, a lippai katolikus hívek, Hüger Jakab mérnök a lippai római katolikus népszövetség német tagjai és Szász Ferenc kereskedő a népszövetség magyar tagjainak nevében köszöntötte a Bányászat katolikus püspökét. Este lámpionos szernád következett, amelyet a lippai Frohsinn dalkör adott Pacha püspök tiszteletére. Vasárnap délelőtt fényes papi segédlettel ünnepi nagymisét mutatott be a püspök, utána pedig 207 gyermeket részesített a bérnáltas szentségben. Délben fél két órákor búcsúköri körében vett részt Pacha Ágoston dr. püspök, este fél hatkor elhagyta Lippát, ahonnan Fakert községbe távozott, ahol folytatja bérnakörutját.

Kirdessen az Aradi Közlöny-ben

(bér—)

Bekapcsolódott a Mica a kerületi bajnokságba

Az alkerületi elsőosztályú bajnokságban vasárnap ismét csonka fordulót bonyolítottak le, mert az Olimpia kupamérkőzést játszott Temesváron és így elmaradt az Olimpia—AAC mérkőzés. A forduló érdekessége, hogy most már a Mica is bekapcsolódott és első mérkőzésén a Tricolor ellen győzött. A többi mérkőzések közül meglepetés az Astra nagyarányú győzelme az ATE felett. Az Unirea a meggyengült Egyetértést, a Transilvania a Hakoahot győzte le, a Gaiana és a Crişana pedig megosztották a pontokat. Az eredmények a következők:

Astra—ATE 5:0 (1:0), Transilvania—Hakoah 3:2 (1:1), Unirea—Egyetértés 2:1 (2:1), Crişana—Gaiana 2:2 (2:1), Mica—Tricolor 5:1 (3:1).

A táblázat így fest:

1. Astra	2	2	—	—	8	1	4
2. Titanus	2	1	—	—	5	0	2
3. AAC	1	1	—	—	7	1	2
4. Mica	1	1	—	—	5	1	2
5. ATE	2	1	—	—	5	5	2
6. Unirea	2	1	—	—	3	4	2
7. Tricolor	2	1	—	—	3	5	2
8. Transilvania	2	1	—	—	3	7	2
9. Gaiana	1	—	—	—	2	2	1
10. Crişana	2	—	—	—	1	2	7
11. Olimpia	—	—	—	—	—	—	—
12. Hakoah	2	—	—	—	2	3	10
13. Egyetértés	2	—	—	—	2	1	4

Szép küzdelmek

a Maros uszóbajnoki versenyen

Vasárnap délelőtt került lebonyolításra a Maros uszóbajnoki versenye, amely szép küzdelmeket hozott. A verseny kitűnő rendezése Rónai AAC-titkár érdeme.

Eredmények:

- 100 m. fiu gyors: 1. Stein AAC, 2. Zelenak I., 3. Zelenak II. Astra.
 100 m. fiu mell: 1. Rényi Hakoah, 2. Hozdovits II., AAC, 3. Medve Astra.
 100 m. leány mell: 1. Boros Magda AAC, 2. Messer Klári Hakoah, 3. Seregh Irén AAC.
 100 m. női mell: 1. Boros Magda AAC, 2. Messer Klári Hakoah, 3. Seregh Irén AAC.
 100 m. női gyors: 1. Raphael Éva AAC.
 100 m. ifj. mell: 1. Romberger AAC, 2. Markovits, 3. Sebestyén Hakoah.
 100 m. ifj. hát: 1. Lakatos Hakoah, 2. Bergesz II., 3. Izsák AAC.
 100 m. ifj. gyors: 1. Hozdovits I. AAC, 2. Jávör Hakoah, 3. Oravetz AAC.
 500 m. ifj. gyors: 1. Tomescu Astra, 2. Bergesz II., 3. Izsák AAC.
 100 m. sen. mell: 1. Fendt AAC, 2. Frommer Hakoah, 3. Romberger AAC.
 100 m. sen. hát: 1. Angele Astra, 2. Lakatos Hakoah, 3. Fendt AAC.
 100 m. sen. gyors: 1. Oravetz AAC, 2. Opitz AAC, 3. Tomescu Astra.
 500 m. sen. gyors: 1. Opitz AAC, 2. Oravetz, 3. Bergesz I. AAC.

A versenyen nagy közönség nézte végig és élénk érdeklődéssel kísérték a versenyszámokat. A versenyen Aradváros legjobb uszói indultak és nagy küzdelmek voltak az egyes számokban.

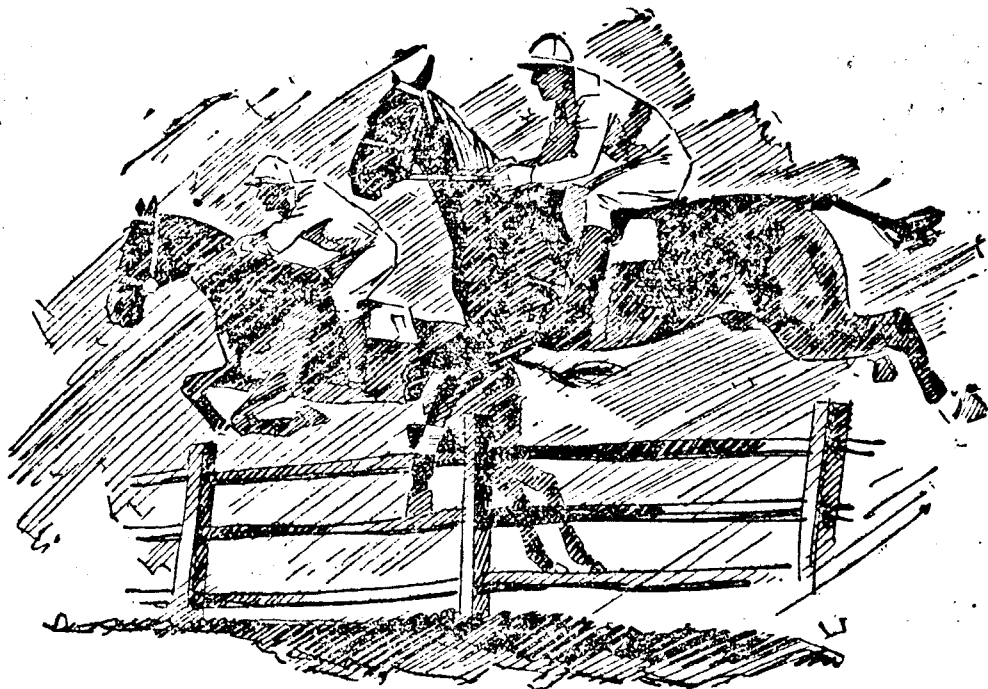
Kapából!

Kovács I., a népszerű „Kopék” a NAC és a Tricolor CFPV közötti megállapodás értelmében a ploesti egyesülethez került és vasárnap már látszott is új egyesülete színeiben. Kovács átadása 70 ezer leles térítés ellenében történt.

Luchde Octav, az FRFA titkára meglekintette Budapestben a Slavia—Ferencváros mérkőzést. Luchde tárgyalásokat folytatott magyar vezető sportkörrökkel és véglegesen lekötötte az október 15—16-iki mérkőzéseket az A) és a B) válogatott számára.

Salgótárjában vasárnap bajnoki mérkőzést bonyolítottak le: az SSE nagy meglepetésre, de teljesen megérdemelten legyőzte a Szeged FC csapatát 3:1 (2:1) arányban.

Az Olimpia csapata vasárnap a Román Kupa mérkőzések során Temesváron vendégszerepelt és győzött védő kapusa miatt 11:3 (4:1) arányú súlyos vereséget szenvedett az Electricától. Az Olimpia mindhárom gólját Rohan szerezte.

Ne feledkezzék meg

kötelességéről,
saját szerencsével
szemben!

**CSERÉLJE KI
MÉG MA SORSJEGYÉT.**

Holnapután - szeptember 15.-én -
van az Állami Sorsjáték
III. osztályának a húzása.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Meglepetés a KK-döntőn:

A Slavia Budapesten győzte le a Ferencvároset és megnyerte a Középeurópai Kupát

Slavia—Ferencváros 2:0 (0:0)

Budapest. A mérkőzésen megjelent 40 ezer néző zsufolásig megtöltötte az Ullői-uti pálya nézőterét és a mérkőzésről több, mint 10 ezer ember rekedt kint, akik már nem kaptak helyet. A mérkőzés valóban érdekes és magasszínvonalú játékot hozott és a jobb taktikával játszó Slavia megérdemelten nyert. Jewell angol játékvezető sipjére így állt fel a két csapat:

Slavia: Boksay — Cserny, Daucsik I. — Prucha, Nozsir, Kopeckzy — Simunek, Vacsek, Bican, Bradacs, Vytlačil, Ferencváros: Háda — Tátrai, Polgár — Magda, Sárosi III., Lázár — Tanczos, Kiss, Sárosi dr., Toldi, Kemény.

A Slavia szél és nap ellen kezd és a Ferencváros lényegesen többet támad, de csak szögleteket ér el, Toldi és Kemény lövései pedig eikérülnek a kaput. A Slavia ebben a játékkrészben alig jut szóhoz de szorványos támadásai minlénkor veszélyesek.

A második félidőben változatos a játék és a Slavia határozottabb csatársora megszerzi a csapat győzelmét. A 12. p. a szabadjára hagyott Vytlačil elfut és bombáját Háda nem tudja védeni. (1:0). A Ferencváros ellentámadásait mentik a cseh védők, a 20. p. ismét Vytlačil fut el és beadása a jólérkező Simunek fejéről száll a hálóba (2:0). A Ferencváros támadásai rendre megtörnek a Slavia keményen és önfeláldozóan védekező védelmén.

A győztes csapatban a védelem nagyszerű munkát végzett, főleg Daucsik I. dolgozott rengeteget. A fedezetsor lelke Nozsir, de kitűnő volt

Kopeckzy is. A csatársorban a két szélső remekelt, de kitűnően játszott Bican is. A Ferencvárosban a védelmet nem érheti gáncs, a fedezetsor azonban — főleg Magda — szokott formán állt játszott. A csatársor szépen kombinált, de a kapu előtt cserbehagyta őket tudományuk. Egyénileg Toldi és Kiss dicsérhetők.

O B) ligás eredmények: CAMT—Jini 5:1 (2:0), Vulturii—Soimii 3:1 (2:0), Minerul—Rovina Grivita 4:0 (0:0), Craiovan—Unirea MV 6:0 (3:0), Monopol—Törökves 4:0 (1:0), Universitatea—Crisana 0:0, Mures—Sodronyipar 4:0 (1:0), Tricolor—Olimpia 2:0 (1:0), HTV—Victoria 4:0 (2:0), Dacia Unirea—Makkabbi 5:3, Unirea Tricolor—Luceafarul 5:0, Prahova—ACFR 3:2, AS Constanta—Mociornita 8:1, Turda—Franco Romana 2:2, Mihai Viteazul—Traian 3:2, Iahn—Victoria 1:0, Textila—Gloria CFR 0:0, HLA—Dragos Voda 2:2.

O Szövetségi dlj: AMTE—ATE 6:1 (3:1), Titanus Crişana 6:0 (4:0), Hakoah—Transilvania 1:1 (0:0). — Ijúsági bajnokság: Astra—ATE 9:1, AMTE—Tricolor, utóbbi nem jelent meg, Olimpia—AAC 10:5, Transilvania—Hakoah 1:0, Banatul—Gloria 2:0, Gaiana—Fortuna 3:3.

O Barátságos mérkőzésen győzött a Titanus. Uj-aradon vasárnap barátságos mérkőzés keretében a Titanus győzött a perjámosi Iparoskör futbalcsapata ellen. Az eredmény 7:1 (1:1) volt a Titanus javára és a gólokon Szilberelsz (3), Szinder (3) és Ray, illetve Renich osztozkodtak. Bíró: Pfeiffer.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Uj igazgatóságot választott az „Ipar és Kereskedelmi szövetkezet“

Százhusz tagu propagandabizottság terjeszti a szövetkezeti eszmét Arad iparossága körében

Az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete Reinhart Gyula elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott az Iparos Otthon zsúfolásig megtelt nagytermében. A rendkívüli közgyűlésnek az adott különös jelentőséget, hogy itt alkalmazták először a módosított alapszabályokat. Reinhart Gyula elnök ismertette a nemzeti szövetkezeti intézet által jóváhagyott új alapszabályokat, majd közölte azt, hogy ezek értelmében az aradi iparosok hitelszövetkezete „Ipar és Kereskedelmi Hitel és Takarékszövetkezet“-re változtatta át nevét.

Közölte az elnök, hogy sokan aggodással fogadták azt, hogy a szövetkezet autonómia megszűnt és központi irányítás alá került az új szövetkezeti törvény értelmében. Ezek az aggodalmak alaptalanok. — mondotta. — mert eddig is hecsületesen dolgoztunk és a jövőben is ez a célunk. A kormány a nemzeti szövetkezeti intézet létesítésével nem a vagyónok felosztását, hanem a szövetkezetek támogatását célozta.

A közgyűlés ezután felhatalmazást adott az igazgatóságnak, hogy takarékbetéteket fogadhasson el azoktól is, akik nem tagjai a szövetkezetnek. Ugyancsak felhatalmazta a közgyűlés az igazgatóságot arra is, hogy 15 millió leig terjedő kölcsönt vegyen fel a nemzeti szövetkezeti intézettől, vagy más intézettől. Jóváhagyták ezután a „Mercur“ áruhitelosztály alapszabályait és azt is, hogy igazgatói állást rendszeresítsenek és szabályozzák az igazgatói fizetését.

Az eddigi 12 igazgatósági tag helyett a közgyűlés 3 évre határozta meg az igazgatóságot választott tagok személyét: Reinhart Gyula, Orlán István, Schaffer Rudolf, Hilger Mihály, Vandraček Ignác, Bakács Miksa. Megválasztották a felügyelő bizottság tagjait is, akiknek megbízatása egy évre szól. Ezek a következők: Ungureanu R., Koch Károly, Fibinger Izidor, póttagoknak az alábbiakat választották meg: Iancu Gheorghe, Riedl Ödön, Mencer Gyula. Ezen kívül az itt felsorolt 120 tagu propagandabizottsági tagokat választották meg:

1. Ablonczy József, 2. Aufrecht Sándor, 3. Baranyai Ferenc, 4. Bauer Miklós, 5. Baricz Máté, 6. Bene C. Emil, 7. Berkovits Dániel, 8. Berecz János, 9. Blach Lajos, 10. Boanca Izidor, 11. Bozsik Ernő, 12. Börsös Sz. Zsigmond, 13. Böszörményi Benedek, 14. Brann Samuel, 15. Bittenbinder Konrad, 16. Calvasina Henrik, 17. Czernóczy Imre, 18. Czipser Kálmán, 19. Corbucan Stefan, 20. Csatlós István, 21. Dési Károly, 22. Dietrich Siegfried, 23. Dein Miklós, 24. Dietrich Albert, 25. Dózsa Bertalan, 26. Dömötör László, 27. Engelhardt Ferenc, 28. Eipert Fidé, 29. Faggyas Antal, 30. Failer Gyula, 31. Fischler Mór, 32. Fischer Ferenc, 33. Fodor József, 34. Fock Gábor, 35. Friedmann Emil, 36. Füzesy Márion, 37. Gartner Ferenc, 38. Göllner Antal, 39. Garai Károly, 40. Gross Gyula, 41. Grünbaum Mór, 42. Gyurik Gyula, 43. Gáspár Árpád, 44. Hannauer Mihály, 45. Hegedüs József, 46. Hilger János, 47. Holló Zoltán, 48. Horváth Balázs, 49. Horváth József, 50. Hoszpodár Miklós, 51. Huppert Fülöp, 52. Hlyés István, 53. Ja-

kabfiy István, 54. Jakoby Gyula, 55. Jahoda Béla, 56. Jancsin Miklós, 57. Jantó Béla, 58. Junász Imre, 59. Kaiser Rudolf, 60. Karel János, 61. Kiss Ödön, 62. Komlós Pál, 63. Konsek Lajos, 64. Koch Dániel, 65. Kőszeghy Emil, 66. Kramarovits József, 67. Krón Lénárd, 68. Kun József, 69. Leipnicker Andor, 70. Lovasberényi Árpád, 71. Marian Ioan, 72. Malka Henrik, 73. Maltry Mátyás, 74. Matekovits László, 75. Mihály László, 76. Mencer Oszkár, 77. Maurer Ferenc, 78. Molnár Antal, 79. Molnár István, 80. Muzsaj József, 81. Németh István, 82.

Az új devizakereskedelmi rendszer gyakorlati alkalmazásának feltételei

Bucurestiből jelenik: Az új devizarendszer alkalmazásának szabályozásáról miniszteri rendelet jelent meg, amely a következő fontosabb intézkedéseket tartalmazza: A vonatkozó minisztériumi jegyzőkönyvben meghatározott, korlátlan keretű hitellel autorizált bankok naponként kötelesek jelentést tenni a kivétel 30 százalékból származó és forgalombahozott devizák összegéről és árfolyamáról. Ezek a bankok, a jegy kibocsájtó intézet engedélyével

a 30 százalékos kvótából származó devizatételek egy részét effektív pénzzé alakítják át és ezt átruházzák olyan személyekre, akik erre előzetes engedélyt nyertek.

kizárólag az engedélyben feltüntetett összeg keretén belül. Azok a meghatározott hitelkerettel autorizált bankok, amelyek export-tételeket garantálnak, a meg nem határozott keretű autorizált bankok közbeiktatásával bonyolíthatják le a kvóta forgalombahozatát. A korlátlan hitellel dolgozó autorizált bankok csakis tényleges ügyletekre használhatják fel az ilyen devizákat.

A korlátlan hitellel dolgozó bankok ügyfelei

Uj szabályzat készül a monopóliumtermékek elosztására és eladására. A pénzügyminisztérium új szabályzatot készített, amely a monopóliumtermékek elosztására és eladására vonatkozó több intézkedéseket tartalmazza. A szabályzatot a pénzügyminisztérium a törvény-előkészítő bizottsághoz küldte át javaslatával együtt. A bizottság véleményezése után az új szabályzatot rendeleti törvény formájában azonnal életbe léptetik.

Behozatali engedélyekre vonatkozó kérelnék iktatása. A külkereskedelmi igazgatóság megkezdte a negyedik évnegyedre szóló behozatali engedélyek iránti kérelmek iktatását. Póvárosi lapjelentések szerint a kérelmek iktatását csak szeptember 30-ig eszközlik. Jelentések szerint azonban az erős devizájú országok viszonylatában meghosszabbítják ezt a határidőt.

Hivatalos közlemény a buza kiviteli prémiumáról. A nemzetgazdasági minisztérium hivatalos közlést hozott nyilvánosságra, amely szerint a buza kiviteli prémiumot a 77 kilós 3 százalékos buza, vagy ennél jobb minőségű áru után fizetik. A gyengébb minőségű buza után fizetendő prémiumot esetenként állapítják meg és alkalmakként határozzák meg a prémium összegét is. Minden ellenkező híresztelés ellentmond a valóságnak.

Nánassy László, 83. Nánassy Pál, 84. Ordelt László, 85. Panker Viktor, 86. Pálkás Kálmán, 87. Petőfi Demeter, 88. Perveiller Lőrinc, 89. Pinter Viktor, 90. Popper Ignác, 91. Rácz Emil, 92. Reich József, 93. Ring István, 94. Ritók Imre, 95. Schmidt Miklós, 96. Schwartz Árpád, 97. Stiaszny József, 98. Szabó József, 99. Szász Pál, 100. Szablóczky Kálmán, 101. Székely Béla, 102. Szentgyörgyi Emil, 103. Szilágyi I. Dezső, 104. Szirbász Vazul, 105. Szobota Nándor, 106. Szöcs János, 107. Tatu Lázár, 108. Tirity Milán, 109. Uzsora István, 110. Vajda Béla, 111. Vincze Ágoston, 112. Virag Kálmán, 113. Wild Ferenc, 114. Wagner Ágoston, 115. Weisz Siegfried, 116. Wolff András, 117. Wolff Gyula, 118. Weisz Arnold, 119. Zombory Gyula, 120. Zsédey István.

Kun József javaslatára köszönetet szavaztak Reinhart Gyula elnöknek és Gabos Jenő dr. ügyvédnek az új alapszabályok elkészítéséért, majd nagy elismeréssel nyilatkozott Kun József az „Az Iparos“ című Aradon megjelenő szaklapról, mely évek óta az iparosság érdekeit képviseli. Hasonló értelemben szólt fel Zombory Gyula is, aki szintén méltatta az iparosok lapjának elismerésre méltó közhasznú tevékenységét.

számlájára is arbitrázs-ügyleteket bonyolíthat, ha le különböző valutákban.

Engedélyezik a határidő ügyleteket is, maximum három hónapi tartamra, amit az illető bankoknak közölniük kell a jegy kibocsájtó intézettel.

Az összes itt felsorolt ügyletek közlési határideje az effektuálástól számított 24 óra.

A dividendák transzferálásáról, a kamatok és nyereségek fizetéséről, a nyereségek kiegyenlítéséről, a szabadalmakról és redenciókáról szintén intézkedik a rendelet. A kereskedelmi hitelekkel illetően, a jelenleg érvényben lévő irányelveket tartja fenn a rendelet. Rövidlejáratú pénzügyi hitel meghatározására kimondja a rendelkezés, hogy ilyennek tekintetnek azok az ügyletek, amelyeknek visszatérési lejáratát maximum 2 esztendő. Ezeknek az ügyleteknek ellenőrzését és lebonyolítását is részletesen szabályozza a nemzetgazdasági minisztérium. Külön rendelkezés intézkedik az amortizációk transzferálásáról, valamint a szállítási költségekről és a biztosítási díjakról is. Az ügyletek szornirozására vonatkozó irányelvek felsorolása képezi a rendelet utolsó tételét.

Letörlik a tisztességtelen versenyt a kereskedelmi forgalomban. Bucurestiből jelenik: A nemzetgazdasági miniszter rendeletére bizottságot szerveztek, mely a tisztességtelen verseny letörésének kérdését tanulmányozza. A bizottság tagjai több ülést tartottak, végül leszögezték, hogy a következő eljárás tekinthető meg nem engedett, tisztességtelen versenynek: 1. Uj áruknak olyan csomagolása, mely a már forgalomban lévő áruk csomagolásához hasonló. 2. Hamis hírek, reklámok közlése, melyek alkalmasak arra, hogy megvesszék a fogyasztókat. 3. Bejegyzett védjegyek hamisítása. A bizottság végül az üzleti tákok megszerzését is tisztességtelen versenynek tekinti s rendkívül szigorú büntetéseket javasol a megtorlásra.

Megsürgették a román-palesztinai gazdasági egyezményt. Emlékeztetés, hogy az elmúlt hónap folyamán megszűntek a román-palesztinai új gazdasági megállapodásra vonatkozó tárgyalások és a palesztinai megbízottak anélkül utaztak el, hogy a tárgyalások újrafelvételének időpontját meghatározták volna. A román kormány most közölte a telavivi kereskedelmi és iparkamarával azokat a végső határokat, amelyekig Románia az egyezmény érdekében elmehet. Egyben azt az óhajt terjesztették elő, hogy új tárgyalások nélkül a közölt feltételek alapján sürgősen írják alá az egyezményt, ami mindkét ország érdekeit szolgálja.

A „Consum“ legújabb száma részletesen ismerteti az új devizarendszer most elkészült végrehajtási utasításait. Közli a „Consum“ külkereskedelmi mérlegünk első félévi adatait, ismerteti a vezető pénzintézetek összesített félévi mérlegadatait. Kiemelik még a következő főbb cikkeket: Uj szabályrendelet készített a pénzügyminisztérium a monopóliumtermékek elosztására. Felülvizsgálják a forgalmiadó-mentességeket. Perfektuálás előtt a kétféle fontos angolországi buzaexport-tranzakció. Kérien mutatványszámot a kiadókiváltól: Cluj, Str. Iuliu Maniu 3.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

HETENKÉNTI TÁRSASUTAZÁS

PÁRISBA és ISTANBUL

Jimboliától Lei 6.100—12.400

Constanta-tól Lei 4.200—5.950

Felvilágosítással szolgál és beiratkozásokat eszközöl az

„EUROPA“

Román Nemzeti Utazási és Idegenforgalmi vállalat
Aradon: „EUROPA“ Strada Regina Maria 10.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, SZEPTEMBER 13.

București, 6.30: Ritmikus torna, háztartási és gyógyászati tanácsok. Reggeli hangverseny gramofonlemezek. Műsor: Humperdinck: Jancsi és Juliska, Caryl: Vidám visszhangok. Friml: Rose-Marie, operetttrészetek. Moszkowsky: Spanyol tánc. Hírek. A gramofonlemez hangverseny folytatása. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. A Predescu-zenekar játéka. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.20: Vegyes közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Műszaki üzenetek. 19.17: Gramofonlemezek. 20.40: Gh. Folescu hangversenye. A következő szerzők művei: Thomas, Delibes, Mendelssohn, Borgovan. 21.05: Ion Simionescu egyetemi tanár felolvasása. 21.20: A rádió zenekarának hangversenye. Vezényel A. Alessandrescu. 22: Sport. Hírek. 22.20: A hangverseny folytatása. 22.50: A Giurgea-zenekar hangversenye. Közvetítés a „Modern”-étteremből. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Amikor a „magyar csalogány” Bécsben dalolt. Irta Diósszilágyi Sámuel. (Felolvasás.) 11.45: Hírek az őszi ruhaanyagokról. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05: Dénes József cigányzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Rendőrzene. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Tánclemezek. 19: Kazinczy fogsága. 19.30: Hochstrasser Ferenc fuvalázik zongorakísérettel. 19.50: A hadi rádió szerepe a jövő háborújában. 20.20: A rádió

szalonzenekara. 21.15: A gésák. Operett 3 felvonásban. Irta Oven Hall. Zenéjét szerezte Sidney J. Utána 23.05: Hírek. időjárásjelentés. 23.30: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II, 19.30: Francia nyelvoktatás. 20: A rádió szalonzenekara. 20.30: Mezőgazdasági félóra. 21: Hírek. 21.25: Gergely László zongorázik. 22: Orosz szerzők hanglemezei.

SZERDA, SZEPTEMBER 14.

București, 6.30: Ritmikus torna, háztartási és gyógyászati tanácsok. Reggeli hangverseny gramofonlemezek. Hírek. A hangverseny folytatása. 13.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. (Gramofonlemezek.) 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. Részletek operettek. A műsorban a következő szerzők művei: Planquette, Audran, Lecocq, Lehár, Millöcker, Offenbach, Zeller. 15.20: Külföldi közlemények. A rádióval kapcsolatos közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Aktualitások. 19.15: A rádió szalonzenekarának szórakoztató hangversenye. Vezényel: Const. Bobescu. A műsorban a következő szerzők művei: Provanik, Thiel, Dvorák, Lehár. 20.05: Nagy zeneszerzők portréi. Mozart. (Gramofonlemezek.) 21: Alexandru Răduța felolvasása „Falvaink jelke” címen. 21.15: Nadia Chehab zongorahangversenye. 21.45: Zenei kabaré. 22: Sport. Hírek 22.20: Vasilescu-Dejana Margareta énekhangversenye. 22.45: A Grigoras Dinicu-zenekar játéka a „Continental” étteremből. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Éva utia évezredek keresztl. Irta. Eörssy Julia. (Felolvasás.) 11.45: Hamis gyöngy és övöngház. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Faragó Ibolya zongorázik. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. Közben, kb. 14.20: Időjelzés, időjárásjelentés, vízállásjelentés. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Ár-

folyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: A rádió diákielőőrája. 17.45: Időjelzés, időjárás- jelentés, hírek. 18: A mai Portugália. 18.30: R. Molnár Anna hárfázik. 18.50: A hatóság és a lakosság együttműködése a légoltalom terén. 19.10: Toll Jancsi cigányzenekara. 20.30: Két kis opera. Rendező Dalnoky Viktor. 1. A hatvan- hatos szám. 2. Diamileh. Szünetben kb. 21.40: A rádió külügyi negyedőrája. Utána kb. 22.45: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: A rádió szalon- zenekara. 24: Hírek angol és francia nyelven. 0.10: A Thaler-Végh jazzzenekar játszik. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II, 19.35: Olasz nyelvoktatás. 20.10: Cigányzenekar. 20.30: Farkas Katalin elbeszélései. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek.

UJ KÖNYVEK

— Fogolytábor békében. Szücsné Lengyel Margit: „Fogolytábor békében” c. műve az 1937. év Mikszáth Kálmán-pályázaton kitüntetett regény. A hányamernők, bányatisztviselők és bányamunkások életét ecseteli művében az átélés megkapó színeivel a szerző. Nem a munkanélküliek sorsát, hanem azokat, akik ebben a forrongó, háború utáni keserves időszakban állásban vannak. A diplomások küzdelmeit, kiknek jól-rosszul sikerült elhelyezkedniük. Kiragadott egy kis hegytől-ko- szorozott, völgykatlanba rejtett bányatelepet az élet sok-sok képletes fogolytáborra közül és ennek keretében mutatja be, hogy tulajdonképpen mindenki fogoly, aki mint alkalmazott keresi meg a kenyerét. És még azon- kívül lelkünk belső keretei között is rabok a szereplők, láthatatlan porkoláb tartja a bilincset: a saját lelkiismeretünk... Teljesítmény új írói avatunk e könyvvel. Pantheon-kiadásban. „Modern Magyar Regények” so- rozatában (Berendné: A lüktető tala! fve 185.— lei, kötte 251.—, Földes Jolán: Fej, vagy írás fve 158.— kötte 191.—, Földes Jolán: Mária jól érett fve 66.—, kötte 92.—, Gergely Márta: A salakmosó fve 106.—, kötte 145.—, Gergely Márta: En, Máthé Erzsébet fve 50.—, kve 79.—, Gergely Márta: Szolgálni jobb fve 92.—, kve 125.—, Kertész Erzsébet: Juliusi szerelem fve 50.—, kve 79.—, Kertész Erzsébet: A családi pensio fve 79.—, kve 112.— lei). Szücsné Lengyel Margit: „Fogolytábor békében” ára füzve 119.— lei, kötte 158.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál, Cluj. Kérje a Pantheon-kiadványok teljes jegyzékét.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szög csupán 2 lei.

LEVELEZÉS

„Vannak véletlenek” c. ígére levél van a kiadóban.

„Lyric” jelígre levél van a kiadóban, kérem átvenni. 5738

ALKALMAZÁS

Mindenes szobaleány éves bizonyítványokkal felvétetik. Gerő, Str. Consistorului 11.

Jóltűző mindenes azonnal felvétetik. Bul. Carol 35., I. em. 5736

15 éves bizonyítvánnyal jóltűző szakácsné azonnali belépésre állást keres. Címeket a kiadóba.

Jóltűző középkorú nő elmenne vidékre kisebb háztartásba. Címeket a kiadóba kér. 5737

OKTATÁS

Idén a Ghiba Birtában érettségizett leánytanítványokat vállal. Cal. Saguna 73., Molnár. 5720

ELLÁTÁS

Családi otthont nyerni diákleány teljes ellátással uriszládánál, a város központjában. Cím a kiadóban.

LAKÁS

Kétszobás teljesen modern lakás, magastöldsint kiadó. Str. Stroescu 7.

Modern háromszobás lakás I. emeleten nov. 1-re kiadó. Vlt Földes-palota. 5725

Udvari nagyobb világos helyiség azonnal kiadó. Kneffel-ház, Bul. Regele Ferdinand No. 27. 5705

Keresek háromszobás, fürdőszobás, modern lakást a helyvároshon november 1-re, esetleg október elsejére. Címeket a kiadóba kérek. 5750

VÉTEL-ELADÁS

Rádiók, kerékpárok 125 lei heti részletfizetésre kapható gyári lerakata. Str. Marie Chendi 9., udvari raktárban 5218

Mészpor, ugyisintén faszénpor eladó. Kneffel-üzlet, Bulev. Regele Ferdinand 27. szám. 5706

Keresek megvételre egy kombinált ebédit és egy masszív férfit szobát. Címeket a kiadóba kérek „Masszív” jelígre. 5731

Zongora, bécsi, rövid, bérbeadó. Megtekinthető az izraelita iskola házmesterénél. 5749

Gyönyörű drótszörű kutya (gyéves, him) kitűnő pedigével kapható. Bővebbet: Erdélyi, Str. Românului 4., I. emelet. 5751

Hat darab valódi perzsa összekötő és egy 3x4 „Ferahan” ebédülőszőnyeg alkalmi áron eladó. „Comisio” biz-üzlet. Dacia mellett. 5735

Egy sötét díó fényezett francia háló (görbe) prima kivitelben eladó. Asztalosnál. Str. Dna Balasa 89. 5752

Fehér gyermekkosci (Kupe) eladó. Str. Labirint No. 4. 5741

Eladók:

egy eredeti német gyártmányú szárító berendezés, kazánnal együtt egy 700 mm és egy 300 mm szalagfűrészléptekkel és motorokkal, 6 db. 6 splendil enyvező vasbak és egy kucorcadaráló. Arad, Str. Consistorului 42. 5451

ISZTA, MOSOTT RONGYOT

megvételre keresünk. Cím a kiadóban.

INGATLAN

Mosóczy-telepen, közel a városhoz 100 négyszögletes prima telek eladó. Cím a kiadóban. 5748

Alkalmi házeladás

Magánház Ujmikalakán, fönt mellett, kétszoba, előszobás lakás, kerttel, 120 ezer lei. — Villamosvasút állomásánál 2x2 szoba, elő, fürdő, 1x1 szoba, konyha, pékség, évi 44.000 lei hozam. alkalmi áron 360.000 leiért eladó. Megbízott: KISS LAJOS „URANUL” ingatlanirodája, Strada Horla 2. 5742

KÜLFÖLÉK

Bérbeadó virágkertészet Bucurestiben, központi helyen virágházakkal és földterülettel. Megkérdezések a pályázat feltételeire vonatkozóan és ajánlatok Oficiul Parochial Reformat-hoz. Bucuresti II. Str. Stirbey Vodă 9. sz. intézőndők. 5737

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket festményeket, hangszereket, makulatúrapapírt, ócskavasat, padlásholmit, — Vásárolok lakásban és padlason heverő bármilyenféle felesleges holmit, lim-lomot stb. Vidékre is megvelek. Címeket lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra házhoz jövök. Gojdu-uca 5.

Steiner Sándor.

Telefon 26-15. Telefon 26-15.

Dióhálók, ebédit,

kombinált szekrény, irasztalok, csillárok, tüstölt tölgy uriszoba, antik nála, biedermeier ülőgarnitúra, fiókos seoretair, antik szekrények és vitrinok nagy választékban.

Zálogkölcsonöket

közvetünk. Előleget adunk, zálogcéduláját ocsón összeadjuk.

TEMPO bizományi üzlet, F scher Eliz-palota.

Sírán—Vilagoson

a piaci villamosmegállótól 15 percrenyire, 2 tagban lévő igen jókarban tartott hiánytalan szőlő, részben csemege, részben borszőlőtőkék, hegyoldalon, közel a várhoz 5000 tőke, 150 gyümölcstával, kolna, kút, 35 ezer, 3800 tőke, 100 gyümölcstával, kolna, kút, 22 ezer, elköltözés miatt, alkalmi árbao.

Hatschek

INGATLANIRODA

Arad, Bulev. Carol 46. 5737

Legújabb jelentéseink:

Genf bizik a békében

Genfői jelentik: Jordan, Új Zeeland kiküldöttje, mint a népszövetségi tanács elnöke, hétfőn délelőtt 11 órakor nyitotta meg a Népszövetség 19-ik közgyűlését. Megnyitóbeszédében hangoztatta, hogy

a nemzetek minden háborús veszély ellenére sem veszítették el a béke uralmába vetett szilárd hitüket.

Szóváltette a népszövetségi egyezségokmány ellen intézett támadásokat és rámutatott arra, hogy a hiba nem az egyezségokmányban, hanem inkább abban a szellemben keresendő, ahogyan az okmányt magyarázzák. Beszéde után az ülés folytatását délután 5 órára halasztották, amikor is az elnökválasztást cítették meg. A szavazásban Abesszinia is részt vett, jelleget már nem tagja a Népszövetségnek. Elnökké De Valera ir miniszterelnököt választották meg, aki 49 szavazattal 39-et kapott. De Valera köszönetet mondott az öt és nemzetét ért megtiszteltetésért. Ezuán az egyes bi-

zottságok elnökeinek kiemeléseinek a jogügyi kérdésekkel foglalkozó bizottság elnöke Pella szenátort, a technikai bizottság elnöke pedig Nickl Alfrédet választották meg.

Bonnet francia külügyminiszter egy napos genfi tartózkodása után visszatért a francia fővárosba, ahol hétfőn délelőtt megbeszéléseket folytatott Bullitt amerikai nagykövettel és Letellier, Belgium párisi követével. A „Matin” szerint Bonnet francia külügyminiszter genfi megbeszélései kielégítő eredménnyel jártak.

Genfben nem hiszik, hogy háborúra kerül a sor. Egyedül Litvinov jelent kivételt.

Bonnet külügyminiszter közölte Genfben, hogy Franciaország a békés megoldás útján a végsőig el fog menni.

Krofta csehszlovák külügyminiszter ma Genfbe utazik.

Csucsponthoz érkezett az európai feszültség

Csehszlovákiában sorozatos tüntetéseket rendeznek a szudétanémetek. — Londonban és Párisban minisztertanács foglalkozott az eseményekkel, Belgium és Svájc katonai intézkedéseket tett a határok védelmére

A Times-közlő Eden volt külügyminiszter megérkező tartalmú levelét. Eden a levélben azt írja, hogy a legnagyobb tragédia az lenne, ha illetékes helyen nem ismernék meg az angol lakosság véleményét. Kiemeli, hogy

1914-ben sem tört volna ki a háború, ha kellőképpen felvilágosították volna a hatalmakat Anglia magatartásáról.

Veszedelemes illúzió abban reménykedni, hogy egy Középeurópában kitörő háborút lokalizálni lehet. A történelem ennek ellenkezőjét igazolja. A Franciaország és Anglia között fennálló barátságot és szövetséget nem lehet gyöngíteni és nem lehet megsemmisíteni.

Ha Franciaország biztonságát veszedelem fenyegetné, Angliát maga mellett találja bármilyen is legyenek ennek következményei. mert Franciaország biztonsága Anglia biztonságát is jelenti.

A háború kitörése óta először...

A hétfőn délelőtti londoni lapok egyöntetű melegevéssel fogadták a hivatalos angol kormánykörök nyilatkozatait Angliának a csehszlovák kérdésben tanúsított állásfoglalásáról. A Times

CHAMBERLAIN ANGOL MINISZTERELNÖK

Göring tábornagy szombati beszédével kapcsolatosan a következőket írja: A beszéd hangnem jellemző arra a poros imperiaizmusra, amely a századforduló kezdetétől 1918-ig maga ellen hangolta a világ nemzetét. A Daily Mail hangsúlyozza, hogy az angol nemzet tökéletesen tisztában van azzal a roppant nagy felelősséggel, amely reá hárul. Bármilyen is történjen, — írja a lap —

Nagybritánia teljesíti kötelességét.

A lapok megállapítása szerint jellemző, hogy

Neville Chamberlain ismeretes nyilatkozatát, amely leszögezi Anglia magatartását, a német lapok nem közölték, ellenben csehszlovák atrocitásokról adtak hírt.

Egyébként az angol fővárosi újságok hétfőn este külön kiadásban jelentek meg, hogy késedelem nélkül beszámolhassanak Hitler nürnbergi beszédéről. Esti különkiadások a háború kitörése óta nem jelentek meg, Londonban, ahol a rendőrség óvatossági intézkedéseket fogantatott, hogy a külügyi hivatal környékét ma este ne lepje el a hírszomjas közönség.

Csehszlovákia mereven elzárkózik a népszavazástól

Az angol fővárosban hétfő délelőtt 11 órakor kezdődött meg az angol kormány minisztertanácsa. A kormány 22 tagja közül a minisztertanács ülésén huszan jelentek meg. Az érkező miniszterek a miniszterelnökség előtt 2000 főnyi tömeg között vonultak fel az ülésre. A miniszteri tanácskozás két óra hosszat tartott és az ülés alatt Jan Massaryk londoni csehszlovák követ látogatást tett a Foreign Office-ban, ahol megbeszélést folytatott Vansittarttal. Massaryk ezalkalommal jegyzéket nyújtott át, amelyben

közölte mindazokat a stratégiai, gazdasági és politikai okokat, amelyek lehetetlenné teszik Csehszlovákia számára a szudétanémet vidéken való népszavazásról szóló terv elfogadását.

Londonban hangsúlyozzák, hogy az angol kormány nem helyesli a népszavazás gondolatát. Egyébként az angol kormány tudomásul vette a francia kormány azon elhatározását, hogy maradéktalanul teljesíti a Csehszlovákiával szemben vállalt kötelezettségeket.

Newille Henderson berlini angol nagykövet különben visszaérkezett Berlinbe, ahonnan sajtóközlemény értesülése szerint jelentette kormányának, hogy közölte az angol hivatalos álláspontot az összes német vezetővel. Hitler kivételével. A nagykövet visszatéréseből Londonban általában a feszültség enyhülésére következett.

Tüntetés-hullám Csehszlovákiában

Mialatt pedig a világ ideges nyugtalansággal tekint Nürnberg felé, Csehszlovákiában olyan események játszódtak le, amelyek egyenes folyományát jelentik a végtelenségig kiélezett helyzetnek és amelyek talán már a további fejlemények első fejezetét jelentik.

Benes elnök szombati rádióbeszéde szudétanémet részből újabb tüntetési hullámot indított meg. Prágai politikai körökben el vannak készülve arra, hogy ezek a tüntetések Hitler hétfő esti beszéde után megfogadják ismétlődni. Ezek a tüntetések a prágai tárgyalásokat egyelőre háttérbe szorítják és a kormány akarja várni, hogy vajon a tüntetések tovább fognak-e tartani. Prágában különösen feltűnést keltett Franck szudétanémet párti vezér nyilatkozata, ame-

lyet vasárnap tett és amelyben kijelentette, hogy a szudéta-követelések 70 százalékát már megkapták és a többi 30 százalékot szintén el fogják érni.

Graslitzban egy cseh postás és több szudétanémet között szóváltás keletkezett és eközben a postás hirtő-

BENES
CSEHSZLOVÁK KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK

len revolvért rántott elő és több lövést tett a szudétanémetekre. Az egyik lövés egy szudétát ért és a hasán furódott keresztül. Reichenbergben hétfőn újabb összeütközés keletkezett a csehek és szudéták között. Ennek során 8 rendőr és 5 szudéta megsebesült.

Belgium, Svájc és Németalföld katonai intézkedései

Brüsszeli jelentés arról ad hírt, hogy a belga kormány bizonyos katonai óvintézkedéseket tett. Vasárnapról hétfőre virradó éjszaka az eddig másutt állomásozó csapatok bevonultak a határmentén kijelölt erődítményekbe.

Berni jelentések szerint hasonló intézkedéseket tett Svájc is. A szövetségtanács kormánya ugyanis elrendelte, hogy a határmenti aknákat robbanó anyaggal töltsék meg, amelyeknek segítségével szükség esetén a határon levő átkelőpontokat fogják felrobbantani.

A németalföldi kormány elhatározta, hogy nem fogja haderejét, miután szükségesnek látja már csak elővigyázatosságból is határainak biztosítását.

Francia minisztertanács a hadügyminisztériumban

A francia minisztertanács délután fél 6 órakor ért véget. Utána Sarraut belügyminiszter a következő közleményt olvasta fel: A hadügyminisztériumban Daladier miniszterelnök elnökelete alatt összegyűlt minisztertanács előtt Bonnet külügyminiszter ismertette a külpolitika eseményeit és a legújabb diplomáciai tárgyalásainak anyagát. A minisztertanács elismeréssel emlékezett meg a francia nép hazafiasságáról, amiről nyugalomával és hidegvérével tett tanúságot.

Göring lázas-beteg

Nürnbergből jelentik: A DNB jelenti: Göring tábornagy vasárnap este könnyebben meghűlt. A tábornagnak láza van s ezért orvosi tanácsra néhány napig ágyban kell maradnia.

Németország

nem vesz részt a prágai statisztikai kongresszuson

Prágából jelentik: A Reuter ügynökség jelentése szerint Németország az utolsó pillanatban nem engedte elutazni a Prágában tartandó nemzetközi statisztikai konferenciára kijelölt delegátusait.

Repülő-tilalom a német birodalom nyugati határa mentén

Berlinből jelentik: A birodalmi légügyi miniszter elrendelte, hogy a további intézkedésig szeptember 20-tól minden légi járműnek tilos elrepülnie a birodalom nyugati határainak következő részét felett: Aachen—Trier—Baden. A tilos területeket a német repülőgépek állandóan őrzik és azokra a repülőgépekre, amelyek nem tesznek eleget a leszállási felszólításnak, haladéktalanul tüzelni fogják.